

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА

Факультет фінансів

Кафедра корпоративних фінансів і контролінгу

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА
ПРОГРАМА**

«Корпоративні фінанси»

Галузь знань

07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність

**072 «Фінанси, банківська справа
та страхування»**

Форма навчання: очна (денна)

КВАЛІФІКАЦІЙНА БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА

на тему «УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ КОМПАНІЇ
В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ»
здобувачки Хорощак Дарини Геннадіївни

Науковий керівник: к.е.н., доц. О. А. Островська

**Робота допущена до захисту перед екзаменаційною
комісією з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК)**

Завідувач кафедри корпоративних фінансів і контролінгу:
д.е.н., професор, Терещенко О. О.

Київ 2024

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА**

Факультет фінансів

Кафедра корпоративних фінансів і контролінгу

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА	«Корпоративні фінанси»
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 «Управління та адміністрування»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

ПОГОДЖЕНО

Керівник проектної групи (гарант) освітньо-професійної програми

_____ І. В. Іванець
_____ 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри корпоративних фінансів і контролінгу

_____ О. О. Терещенко
_____ 2024 р.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ
здобувачу вищої освіти Хорошак Дарині Геннадіївні
денної форми навчання
на підготовку кваліфікаційної бакалаврської роботи

**на тему «УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ КОМПАНІЇ
В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ**

Тему затверджено наказом ректора Університету від «__» _____ 2024 р. № ____
**Кваліфікаційна бакалаврська робота виконується на матеріалах
ПРАТ «ВФ УКРАЇНА»**

План кваліфікаційної бакалаврської роботи	
Розділ 1	Теоретичні основи управління платоспроможністю компанії
Розділ 2	Аналіз управління платоспроможністю компанії (на прикладі ПрАТ «ВФ Україна»)
Розділ 3	Шляхи забезпечення платоспроможності підприємств в умовах військового стану
Об'єкт дослідження:	Фінансові відносини, що виникають у процесі розробки шляхів забезпечення платоспроможності підприємств в умовах військового стану
Предмет дослідження:	Методичні підходи до оцінки ліквідності активів та платоспроможності підприємств, а також фінансовий стан і система управління платоспроможністю компанії ПрАТ «ВФ Україна»

**Мета
кваліфікаційної
бакалаврської
роботи:**

Розробка шляхів забезпечення платоспроможності підприємств в умовах військового стану, зокрема, на ПрАТ «ВФ Україна»

Конкретні завдання,

які здобувач повинен виконати для досягнення поставленої мети:

У розділі 1	<u>необхідно розкрити теоретичні основи управління платоспроможністю компанії. Для виконання цього треба провести критичний аналіз наявних в економічних і нормативних джерелах визначень економічної сутності та видів ліквідності та платоспроможності компанії, дослідити взаємозв'язок ліквідності і платоспроможності, викласти власну думку здобувачки стосовно досконалості наведених дефініцій. Слід також розглянути найбільш поширені в аналітичній практиці методичні підходи до оцінки ліквідності активів та платоспроможності компанії. Для виконання цього треба опрацювати офіційні вітчизняні методики з визначенням притаманних цим правовим актам недоліків та вивчити зарубіжний досвід оцінки ліквідності та платоспроможності компанії. При висвітленні фінансового стану та особливостей управління платоспроможністю в умовах військового стану, доцільно провести і викласти (з використанням наочного матеріалу – діаграм, графіків) результати аналізу статистичних даних на макрорівні за останні 8-10 років. Зробити узагальнюючі висновки.</u>
У розділі 2	<u>слід здійснити аналіз управління платоспроможністю конкретного підприємства - ПрАТ «ВФ Україна». Для виконання цього треба обчислити та дослідити в динаміці за останні 3 роки показники виробничо-господарської діяльності та фінансового стану згідно сучасних офіційних вітчизняних методик дискримінантного аналізу - Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства ..., затв. Мін. економіки України 20.01.2006 ру №14 у редакції наказу від 26.10.2010 р. № 1361, Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств..., затв. МФУ, ФДМУ 26.01.01р, № 49/121; Порядку проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту..., затв. МФУ 14.07.2016 № 616, з оцінкою впливу платоспроможності на фінансову стійкість та ефективність діяльності компанії ПрАТ «ВФ Україна». Розрахунки доцільно звести в аналітичні таблиці, на основі яких побудувати діаграми, схеми, графіки. Зробити узагальнюючі висновки.</u>
У розділі 3	<u>треба викласти розроблені автором за результатами проведених у I та II розділах досліджень, шляхи забезпечення платоспроможності підприємств в сучасних умовах військового стану, зокрема, «ПрАТ «ВФ Україна». Пропозиції мають бути підкріплені розрахунками. Використання в роботі літературних, нормативних та статистичних джерел має супроводжуватися посиланнями на джерела інформації. Зробити узагальнюючі висновки по III розділу та в цілому по роботі.</u>

**Завдання підготував
науковий керівник**

Островська О. А.

«22» січня 2024 р.

**Завдання одержав
здобувач**

Хорощак Д. Г.
«22» січня 2024 р.

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна бакалаврська робота містить 58 сторінок, 15 таблиць, 2 рисунка, список використаних джерел з 32 найменувань, додатки.

«Управління платоспроможністю компанії в умовах військового стану»

Об'єктом дослідження є фінансові відносини, що виникають у процесі розробки шляхів забезпечення платоспроможності підприємств в умовах військового стану

Предметом дослідження є методичні підходи до оцінки ліквідності активів та платоспроможності підприємств, а також фінансовий стан і система управління платоспроможністю компанії ПрАТ «ВФ Україна»

Метою даної кваліфікаційної бакалаврської роботи є розробка шляхів забезпечення платоспроможності підприємств в умовах військового стану, зокрема, на ПрАТ «ВФ Україна». Для досягнення цієї мети визначено наступні завдання:

- Дослідити економічну сутність і види ліквідності та платоспроможності компанії.
- Проаналізувати методичні підходи до оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства.
- Визначити особливості фінансової діагностики та управління платоспроможністю в умовах військового стану.
- Провести фінансово-економічну характеристику підприємства.
- Оцінити платоспроможність підприємства за різних методичних підходів.
- Проаналізувати вплив платоспроможності на фінансову стійкість та ефективність діяльності компанії.
- Розробити заходи щодо підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства ПрАТ «ВФ Україна».
- Запропонувати напрями вдосконалення системи управління платоспроможністю компаній в умовах військового стану.

Практичне значення отриманих результатів. На базі розрахунку фінансових коефіцієнтів надана оцінка платоспроможності діяльності ПрАТ «ВФ Україна». Оцінено перспективи і шляхи покращення діяльності ПрАТ «ВФ Україна».

Описана і застосована методика проведення фінансового аналізу може бути використана на практиці під час оцінки діяльності компаній в інших секторах економіки.

Рік виконання кваліфікаційної бакалаврської роботи 2024.

Рік захисту роботи 2024.

Ключові слова: прат, фінансовий аналіз, фінансові коефіцієнти, фінансова стійкість, ліквідність, платоспроможність, фінансова стабільність, військовий стан.

ВІДГУК ПРО КВАЛІФІКАЦІЙНУ БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ
здобувачки Факультету Фінансів освітньо-професійної програми «Корпоративні фінанси»

Хорощак Дарини Геннадіївни
на тему «**УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ КОМПАНІЇ**
В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ»

1. Актуальність теми: актуальність теми роботи обґрунтовано в достатній мірі, чітко визначено мету та завдання дослідження, об'єктом вивчення обрано компанію ПрАТ «ВФ Україна». В сучасних умовах військового стану, соціально-економічної й політичної нестабільності, зростання кількості неплатоспроможних підприємств, актуалізується розробка ефективних заходів з управління платоспроможністю компаній. Тому обрана здобувачкою Хорощак Д. Г. тема є досить актуальною в сучасних умовах.

2. Позитивні риси кваліфікаційної роботи:

Текст роботи в достатній мірі відповідає поставленій меті та визначеним завданням дослідження.

До позитивних рис кваліфікаційної бакалаврської роботи варто віднести таке:

- ✓ визначено основні поняття (ліквідності й платоспроможності, з дослідженням їх взаємозв'язку, викладенням авторського розуміння їх змісту), наявні критичні зіставлення та узагальнення різних поглядів, сформовано та викладено авторську наукову позицію;
- ✓ висвітлено особливості фінансової діагностики та управління платоспроможністю в умовах військового стану з наведенням статистичних даних щодо негативного впливу повномасштабного вторгнення РФ на роботу вітчизняного бізнесу;
- ✓ в аналітичній частині роботи авторкою продемонстровано вміння та навички проведення фінансових розрахунків, інтерпретації отриманих результатів;
- ✓ побудова роботи є логічною, взаємоузгоджені формулювання об'єкта, предмета, мети, завдань, висновків, актуальність обґрунтована та пов'язана з об'єктом дослідження;
- ✓ розрахунки зведено в аналітичні таблиці, достатньо наочного матеріалу (діаграм, схем, графіків), за допомогою яких наочно відображено динаміку та структуру досліджуваних показників.

3. Наявність самостійних розробок автора: Автором сформовано власну думку щодо досконалості наявних в економічних джерелах визначень ліквідності й платоспроможності, наведено авторське розуміння їх змісту. Проведено оцінку платоспроможності ПрАТ «ВФ Україна» за різних методичних підходів. Розроблено шляхи підвищення платоспроможності, частина з яких можуть бути рекомендовані до впровадження на підприємстві-об'єкті дослідження.

4. Цінність теоретичних висновків та практичних рекомендацій: Теоретичні висновки є цінними в частині формулювання автором власного розуміння сутності ліквідності й платоспроможності; практичні - в частині рекомендацій щодо удосконалення системи управління платоспроможністю на ПрАТ «ВФ Україна».

5. Наявність недоліків:

✓ У п.1.2 дискусійним є твердження на Стор.15 стосовно браку вітчизняних методик оцінки платоспроможності підприємств, при цьому авторкою проігноровано зміст Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства ..., затв. Мін. економіки України 20.01.2006 р №14 у редакції наказу від 26.10.2010 р. № 1361;

✓ у п.2.2 бракує розрахунків на основі використання Методичних рекомендацій щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства ..., затв. Мін. економіки України 20.01.2006 р №14 у ред. наказу від 26.10.2010 р. № 1361, що було передбачено в Індивідуальному завданні;

✓ У п.3.1. бракує розрахунку ефекту від впровадження системи запропонованих заходів;

✓ у Висновках до всієї роботи бракує викладення результатів фінансової діагностики ПрАТ «ВФ Україна» згідно Порядку проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту..., затв. МФУ 14.07.2016 № 616;

✓ Під час виконання роботи окремі розділи та якісно оформлена робота у відповідності до вимог подавались науковому керівнику неритмічно і несвоєчасно, тому багато зауважень, наданих науковим керівником, залишилися не врахованими.

6. Загальна оцінка кваліфікаційної бакалаврської роботи та її допущення до захисту перед ЕК: У цілому мета кваліфікаційної бакалаврської роботи досягнута, поставленні завдання - виконані. Кваліфікаційна бакалаврська робота є самостійним, закінченим дослідженням, відповідає вимогам, що висуваються до такого виду робіт, має певне практичне і теоретичне значення. Здобувачка набула компетентностей, що відповідають вимогам освітньої програми «Корпоративні фінанси», першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, може бути допущеною до захисту перед Екзаменаційною комісією з атестації здобувачів вищої освіти, з подальшим присудженням їй освітнього ступеня бакалавр з присвоєнням освітньої кваліфікації: бакалавр фінансів, банківської справи та страхування.

Науковий керівник:

кандидат економічних наук,
доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
«16» червня 2024 р.

Островська О. А.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ КОМПАНІЇ	7
1.1. Економічна сутність і види ліквідності та платоспроможності компанії ..	7
1.2. Методичні підходи до оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства	14
1.3. Особливості фінансової діагностики та управління платоспроможністю в умовах військового стану	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ КОМПАНІЇ (НА ПРИКЛАДІ ПрАТ «ВФ Україна»)	23
2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства	23
2.2. Оцінка платоспроможності підприємства за різних методичних підходів	30
2.3. Аналіз впливу платоспроможності на фінансову стійкість та ефективність діяльності компанії	38
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	46
3.1. Заходи щодо підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства ПрАТ «ВФ Україна»	46
3.2. Напрями вдосконалення системи управління платоспроможністю компаній в умовах військового стану	49
ВИСНОВКИ	53
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	56
ДОДАТКИ	61

ВСТУП

В сучасних умовах економічного розвитку важливе місце відводиться питанням фінансового аналізу та оцінки платоспроможності підприємств. Умови військового стану, які супроводжуються знищенням інфраструктури, обмеженнями у логістиці та падінням економічної активності, суттєво ускладнюють забезпечення платоспроможності підприємств. Вплив війни змушує компанії переглядати свої фінансові стратегії, знаходити нові джерела фінансування та адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі. Управління платоспроможністю в таких умовах стає надзвичайно складним завданням, що потребує нових підходів та методів аналізу.

Платоспроможність підприємства є одним з найважливіших показників його фінансового стану. Вона характеризує здатність підприємства своєчасно та повністю виконувати свої фінансові зобов'язання. Оцінка платоспроможності є необхідною умовою для ефективного управління підприємством, оскільки дозволяє своєчасно виявити та усунути фактори, що негативно впливають на його фінансовий стан.

Актуальність теми кваліфікаційної бакалаврської роботи обумовлена тим, що платоспроможність є ключовим фактором успішної діяльності підприємства. Вона визначає його конкурентоспроможність, здатність до розвитку та інвестування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичні аспекти фінансового аналізу підприємств в умовах військової агресії досліджували такі науковці, як С. І. Бегун, М. М. Гузь, В. Р. Довгань, Н. Жук, Ю. О. Костенко, О. Б. Короленко, О. А. Островська, О. М. Юркевич та інші. У їхніх роботах визначено особливості аналізу фінансового стану компаній під час воєнних конфліктів, виокремлено пріоритетні аспекти для аналізу та розроблено нормативи показників фінансової стійкості за умов економічної невизначеності [1-6].

Попри це, тематика фінансової діагностики в умовах військової агресії залишається недостатньо дослідженою у науковому середовищі. Практичні

аспекти цієї проблеми були детально висвітлені в роботах таких вчених, як Д. М. Дмитренко, Н. Б. Кушнір, М. В. Мельник та інші. Ці автори обґрунтували необхідність застосування системного підходу до фінансової діагностики, що включає здійснення превентивних заходів у контексті управління фінансовою діяльністю підприємства [7-8].

Вони наголосили на важливості інтеграції превентивних заходів у процес фінансової діагностики, що сприяє своєчасному виявленню потенційних загроз і мінімізації їх впливу на фінансову стійкість підприємства.

Таким чином, незважаючи на значний внесок у вивчення цієї теми, управління платоспроможністю підприємств в умовах військового стану потребує подальшого дослідження. Це пов'язано з необхідністю адаптації існуючих фінансових стратегій і методик до специфічних умов війни, а також розробкою нових інструментів аналізу та управління фінансовими ризиками.

Метою кваліфікаційної бакалавратської роботи є розробка шляхів забезпечення платоспроможності підприємств в умовах військового стану, зокрема, на ПрАТ «ВФ Україна».

Для досягнення цієї мети визначено наступні *завдання*:

- Дослідити економічну сутність і види ліквідності та платоспроможності компанії;
- Проаналізувати методичні підходи до оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства;
- Визначити особливості фінансової діагностики та управління платоспроможністю в умовах військового стану;
- Навести фінансово-економічну характеристику підприємства;
- Оцінити платоспроможність підприємства за різних методичних підходів;
- Проаналізувати вплив платоспроможності на фінансову стійкість та ефективність діяльності компанії;
- Розробити заходи щодо підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства ПрАТ «ВФ Україна» ;

- Запропонувати напрями вдосконалення системи управління платоспроможністю компаній в умовах військового стану;

Об'єктом дослідження є фінансові відносини, що виникають у процесі розробки шляхів забезпечення платоспроможності підприємств в умовах військового стану

Предметом дослідження є методичні підходи до оцінки ліквідності активів та платоспроможності підприємств, а також фінансовий стан і система управління платоспроможністю компанії ПрАТ «ВФ Україна»

Методи аналізу. У процесі вивчення питань платоспроможності підприємства використовуватимуться різноманітні методи фінансового аналізу, а також засоби статистичного оброблення та графічного представлення отриманих результатів. Застосовано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів: спостереження, опису, аналізу, синтезу, порівняння й узагальнення даних в розрахунковій частині роботи.

Інформаційна база дослідження включає наукові публікації, монографії, фахові періодичні видання, законодавчі та нормативні акти, фінансову звітність ПрАТ «ВФ Україна» за 2019-2022 роки, офіційні статистичні дані та інтернет-ресурси.

Теоретична, методична та практична значущість отриманих результатів. Результати дослідження мають теоретичну, методичну та практичну значущість. Теоретично, дослідження сприяє уточненню понять та принципів управління платоспроможністю в умовах військових конфліктів, розширює знання про вплив воєнних дій на фінансову стійкість підприємств. Методично, результати надають інструменти та підходи для аналізу і оцінки платоспроможності в умовах військового стану, дозволяючи розробляти ефективні стратегії управління фінансовими ризиками. Практична значущість дослідження полягає у можливості застосування отриманих результатів для розробки конкретних управлінських рішень, що сприяють збереженню і підвищенню фінансової стійкості підприємств під час військових конфліктів.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, восьми підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

У *Розділі 1* досліджено теоретичні основи оцінки платоспроможності підприємства, її взаємозв'язок з ліквідністю та фінансовою стійкістю, також систематизовано методичні засади оцінки платоспроможності, ліквідності та фінансової стійкості підприємства ПрАТ «ВФ Україна».

У *Розділі 2* проведена оцінка ліквідності балансу, визначено та проаналізовано показники фінансової стійкості підприємства ПрАТ «ВФ Україна».

У *Розділі 3* розроблено пропозиції щодо впровадження стратегічних інструментів щодо поліпшення ситуації з погашенням поточних та довготермінових зобов'язань підприємства ПрАТ «ВФ Україна».

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ КОМПАНІЇ

1.1. Економічна сутність і види ліквідності та платоспроможності компанії

Одними з основних характеристик підприємства, які завжди оцінюють бізнес-партнери, а також існуючі та потенційні кредитори, є його ліквідність та платоспроможність. Розуміння цих параметрів дозволяє оцінити, наскільки і як довго підприємство здатне виконувати свої фінансові зобов'язання перед іншими учасниками ринку.

Терміни «ліквідність» та «платоспроможність» є складними і багатогранними, оскільки їх визначення залежить від економічного середовища, в якому функціонує підприємство, та результатів його діяльності.

Ліквідність та платоспроможність детально розглядаються в більшості вітчизняних підручників і навчальних посібників з теорії фінансів та фінансового аналізу. Ці поняття також широко висвітлюються у фахових періодичних виданнях, де розкриваються їх сутність та методики аналізу.

Аналіз робіт українських науковців показав різноманітні підходи до визначення економічного змісту понять «ліквідність» та «платоспроможність». Олександренко І. В. під ліквідністю розуміє спроможність підприємства швидко реалізувати активи й одержувати гроші для оплати зобов'язань, тобто це співвідношення величини ліквідних активів і поточної заборгованості. За його думкою, у вузькому розумінні, ліквідність - це здатність активів швидко перетворюватись на гроші, а платоспроможність підприємства - це його здатність вчасно і в достатніх обсягах розраховуватись за зобов'язаннями [9].

Тим часом як Власова Н. О., Пічугіна Т. С., Смірнова П. В. розглядають ліквідність підприємства як його здатність нести відповідальність різними

видами активів, окремо або в цілому, за своїми платіжними зобов'язаннями у будь-який момент часу поточного і планового періодів згідно з укладеними договорами, при цьому вона може бути забезпечена як приростом активів так і приростом пасивів. Платоспроможність - це здатність підприємства розраховуватись за своїми короткостроковими зобов'язаннями, забезпечена наявністю грошових засобів та їх еквівалентів [10]. Розглянемо праці інших науковців (табл.1.1):

Таблиця 1.1 – Визначення ліквідності та платоспроможності вітчизняними науковцями понять «ліквідності» та «платоспроможності»

Автор	Поняття
1	2
Олійник О. О., Роговий С. М.	Під ліквідністю слід розуміти спроможність підприємства реалізувати активи й одержувати кошти для оплати зобов'язань, як відповідне співвідношення величині ліквідних активів і поточної заборгованості, тобто здатність активів підприємства перетворюватись на грошові кошти. Платоспроможністю є здатність підприємства в достатніх обсягах і вчасно розраховуватись за своїми зобов'язаннями [11].
Берест М. М.	Ліквідність - це здатність активів до трансформації у грошові кошти. Вона характеризується наявністю у підприємства ліквідних засобів у формі залишку грошей в касі, грошових коштів на рахунках у банку та тих елементів оборотних активів, що легко реалізуються. Платоспроможність підприємства характеризується його можливістю та здатністю вчасно і повністю виконувати свої поточні фінансові зобов'язання перед контрагентами, персоналом, банками, державою та іншими суб'єктами [12].

Продовження таблиці 1.1

1	2
Гудзь О. Є.	Платоспроможність підприємства у широкому розумінні включає кредитоспроможність, податкоспроможність та ліквідність підприємства. Ліквідність підприємства, тобто спроможність своєчасно перетворювати активи в гроші з метою виконання необхідних платежів, становить одну із необхідних умов забезпечення платоспроможності [13].
Тютюнник Ю. М., Дорогань- Писаренко Л. О., Тютюнник С. В.	Ліквідність (у загальному розумінні) - це спроможність майна безперешкодно перетворюватись в гроші у найближчому майбутньому після виконання платіжних зобов'язань певного періоду. Платоспроможність пов'язана із забезпеченістю грошовими коштами упродовж більш тривалого періоду для вчасного виконання зобов'язань [14].

Джерело: розроблено автором на основі [11-14]

Часто виникає плутанина між поняттями ліквідності та платоспроможності, вважаючи їх однаковими показниками, але це не так. Ліквідність балансу, яка ґрунтується на рівновазі активів і пасивів, є основою для оцінки платоспроможності та ліквідності підприємства. Від ступеня ліквідності балансу залежить платоспроможність підприємства. Ліквідність актуальна як для поточного стану розрахунків, так і для перспективи. Підприємство може бути платоспроможним на звітну дату, але мати несприятливі можливості в майбутньому, і навпаки. Платоспроможність підприємства може змінюватися: через несвоєчасне погашення дебіторської заборгованості підприємство може стати неплатоспроможним, оскільки настане час платити кредиторам, а на розрахунковому рахунку буде недостатньо грошових ресурсів для погашення цієї заборгованості. Тому важливо мати достатньо ліквідних коштів для погашення всіх необхідних платежів.

На основі аналізу робіт вітчизняних науковців можна сформулювати наступні визначення понять:

Ліквідність - здатність підприємства швидко перетворювати активи в грошові кошти для своєчасного виконання своїх поточних фінансових зобов'язань. Ліквідність характеризується наявністю ліквідних активів, таких як грошові кошти, дебіторська заборгованість та товарно-матеріальні запаси, які можуть бути швидко реалізовані.

Платоспроможність - здатність підприємства вчасно і в повному обсязі виконувати свої фінансові зобов'язання перед усіма контрагентами. Платоспроможність включає в себе ліквідність, а також забезпеченість грошовими коштами у довгостроковій перспективі для своєчасного погашення всіх зобов'язань. Зобразимо зв'язок ліквідності та платоспроможності (рис. 1.1).

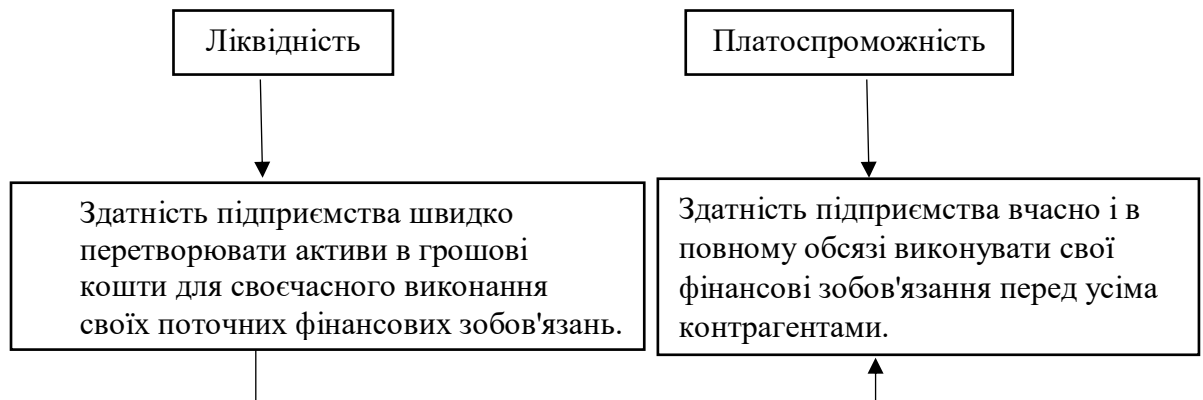

Рисунок 1.1 Зв'язок понять «ліквідність» та «платоспроможність»

Джерело: розроблено автором

Можемо зробити висновки з аналізу робіт вітчизняних науковців, що платоспроможність є одним із найважливіших факторів, які слід враховувати. Платоспроможність - це міра здатності компанії оплачувати свої борги та виконувати свої фінансові зобов'язання. Вона характеризує фінансовий стан підприємства та його здатність функціонувати в умовах ринку.

Потенційними засобами для погашення боргів є оборотні активи, які за нормальним кругообігом коштів можуть бути перетворені у грошові кошти. До них належать грошові кошти, дебіторська заборгованість, запаси товарно-матеріальних цінностей. В окремих випадках на погашення боргів можуть бути направлені необоротні активи після їх реалізації.

Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. та інші науковці поділяють платоспроможність на такі види [14]:

Поточна платоспроможність - характеризує поточний стан розрахунків, аналізується на основі даних про грошові потоки

Перспективна - означає можливість підприємства у майбутньому розрахуватись по короткостроковим зобов'язанням, досліджується за допомогою показників ліквідності.

Вважаємо що поділ платоспроможності на поточну та перспективну, запропонований Тютюником та його колегами, є обґрунтованим і дозволяє більш детально аналізувати фінансову стабільність підприємства як у короткостроковій, так і у довгостроковій перспективі.

У той час як платоспроможність являє собою здатність компанії виконувати всі свої фінансові зобов'язання, як правило, суму її зобов'язань, ліквідність являє собою здатність компанії виконувати свої короткострокові зобов'язання. Ось чому може бути особливо важливо перевірити рівень ліквідності компанії, якщо вона має від'ємну балансову вартість.

Для оцінки платоспроможності підприємства використовується метод аналізу ліквідності балансу. Суть цього методу полягає в порівнянні оборотних активів підприємства за ступенем ліквідності з поточними зобов'язаннями, які підлягають погашенню протягом одного року.

Лахтіонова Л. А. визначає те, що ліквідність у широкому розумінні вказує на здатність активів легко перетворюватися в гроші, тобто на їх абсолютну ліквідність. Це поняття може бути розглянуте з двох точок зору: як час, необхідний для продажу активу, і як сума, отримана від його продажу. Ці аспекти взаємопов'язані, оскільки актив може бути проданий швидко, але за зниженою ціною [15].

Лахтіонова Л. А., автор численних праць з фінансового аналізу, поділяє ліквідність на три основні категорії:

- Поточна ліквідність— вимірює здатність підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання за рахунок поточних активів. Це показник, що відображається за допомогою коефіцієнта поточної ліквідності.
- Термінова ліквідність— оцінює можливість підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання без врахування запасів. Відображається коефіцієнтом термінової ліквідності.
- Абсолютна ліквідність— визначає спроможність підприємства негайно виконати свої короткострокові зобов'язання за рахунок найбільш ліквідних активів, таких як грошові кошти та їх еквіваленти. Це вимірюється коефіцієнтом абсолютної ліквідності [15].

Отже, проаналізувавши данні визначення можемо сказати, що ліквідність представляє собою здатність підприємства конвертувати активи в гроші для покриття своїх зобов'язань у визначений строк. Важливо враховувати швидкість цього процесу. Ліквідність тісно пов'язана з платоспроможністю підприємства, і від ступеня ліквідності залежить його здатність виконувати фінансові зобов'язання.

Підприємство з великою кількістю грошових коштів і короткострокової дебіторської заборгованості вважається більш ліквідним порівняно з тим, у якого активи складаються переважно з запасів. Низький рівень ліквідності може призвести до труднощів у сплаті поточних боргів, обов'язкового продажу довгострокових активів і, в крайньому випадку, до банкрутства.

Крім того, низька ліквідність впливає на кредиторів, оскільки вони можуть стикатися з затримками у сплаті відсотків і суми боргу, а в крайньому випадку з повною або частковою втратою неповерненого боргу.

В залежності від рівня ліквідності, активи підприємства Лахтіонова Л. А. поділяє на наступні групи:

- Найбільш ліквідні активи (A_1): Суми грошових коштів на поточних рахунках, в касі, короткострокові вкладення, які можуть негайно бути використані для погашення зобов'язань.

- **Активи, що швидко реалізуються (A_2):** Дебіторська заборгованість та інші активи, для перетворення яких на готівку потрібен деякий час (до одного року або один операційний цикл).
- **Активи, що повільно реалізуються (A_3):** Запаси за статтями розділу II «Оборотні активи» балансу, для перетворення яких у готівку потрібен певний час для узгодження і реалізації з покупцями.
- **Активи, що дуже важко реалізуються (A_4):** Активи, які довгий час використовуються в процесі господарської діяльності підприємства.

Ліквідність балансу визначається тотожністю між активами і пасивами підприємства. Пасиви балансу групуються залежно від терміновості сплати зобов'язань наступним чином:

- **Поточні зобов'язання за рахунками (П_1):** Кредиторська заборгованість підприємства перед робітниками і контрагентами.
- **Короткострокові кредити банків і позики (П_2):** Поточна заборгованість, яка підлягає погашенню протягом року після звітної дати.
- **Довгострокові зобов'язання (П_3):** Довгострокові кредити банків, інші зобов'язання, термін погашення яких більш ніж через рік після звітної дати.
- **Постійні пасиви (П_4):** Власний капітал підприємства [15].

Слід зробити висновок, що на думку автора, ліквідність і платоспроможність є ключовими аспектами фінансового стану компанії. Ліквідність характеризує здатність оперативно виконувати короткострокові зобов'язання, тоді як платоспроможність визначає здатність компанії погашати борги в довгостроковій перспективі. Ліквідність включає поточну, термінову та абсолютну, а платоспроможність поділяється на поточну та перспективну.

1.2. Методичні підходи до оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства

Оперативний аналіз ліквідності та платоспроможності передбачає швидко, наочну і досить просту оцінку, що може бути виконана як внутрішніми, так і зовнішніми користувачами на основі офіційної фінансової звітності. Основою такого аналізу є вивчення основних статей балансу підприємства, а також змін у розмірі і структурі поточних активів та поточних зобов'язань.

Основними показниками експрес-аналізу є сума власних оборотних коштів; їх частка у забезпеченні оборотних активів і товарних запасів; коефіцієнти ліквідності, їх динаміка та відхилення від середньогалузевих (базових) значень; наявність грошових коштів у національній та іноземній валютах, їх частка в оборотних активах. Про неплатоспроможність підприємства свідчить наявність нереалізованих товарних запасів, простроченої дебіторської і кредиторської заборгованості, а також збитків.

Глибокий аналіз передбачає детальне вивчення не тільки великої кількості різних показників ліквідності та платоспроможності, але й всіх процесів та явищ, які впливають на їх розвиток на момент проведення оцінки та в перспективі. Основними користувачами результатів такого аналізу є керівники підприємства, його власники, а також державні органи, що займаються питаннями оцінки неплатоспроможності підприємств [10].

Існує значна кількість національних і міжнародних методик визначення платоспроможності підприємств, які пропонуються вченими та організаціями різних країн. У розвинених країнах застосовують показники ліквідності, рентабельності та довгострокової платоспроможності, а також інші коефіцієнти, що базуються на ринкових критеріях, для прогнозування платоспроможності на тривалий період. Методологія дискримінантного аналізу (МДА) є популярним інструментом для оцінки платоспроможності та прогнозування банкрутства підприємств. Найбільш відомі моделі МДА, такі як моделі Альтмана, Вайбеля, Беєрмана та Краузе, застосовуються у всьому світі для аналізу фінансового стану

підприємств. У методі дискримінантного аналізу, популярному за кордоном, використовується дискримінантна функція Z , яка враховує певні параметри та фактори, що визначають фінансовий стан підприємства. Цей метод дозволяє прогнозувати ймовірність банкрутства підприємства. Незважаючи на різноманітність методик, важливо враховувати специфіку кожної країни та адаптувати підходи до місцевих умов і вимог.

У вітчизняній науково-економічній літературі бракує методик аналізу платоспроможності та ліквідності підприємства, що б забезпечувала об'єктивну інформацію та допомагала приймати оптимальні управлінські рішення.

Розглянемо методику оцінювання фінансового стану потенційного отримувача інвестиційного проекту, реалізація якого планується на умовах фінансової самоокупності. Також визначимо вид забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій, обслуговування якої буде здійснюватися за рахунок коштів отримувача, який складає звітність відповідно до стандартів бухгалтерського обліку. Це здійснюється шляхом присвоєння йому класу залежно від значення інтегрального показника фінансового стану.

Класи за рівнем фінансового стану варто інтерпретувати наступним чином:

- клас 1 – високий рівень здатності виконувати зобов'язання та мінімальна ймовірність дефолту;
- клас 2 – достатній рівень здатності виконувати свої зобов'язання та низька ймовірність дефолту;
- клас 3 – нижче середнього рівня здатності виконувати зобов'язання;
- клас 4 – нестабільний фінансовий стан, що свідчить про наявність ознак неплатоспроможності;
- клас 5 – висока ймовірність дефолту.

Методичною основою для визначення інтегрального показника фінансового стану є метод багатофакторного дискримінантного аналізу. Базовий алгоритм багатофакторної дискримінантної функції для розрахунку інтегрального показника виглядає наступним чином:

$$Z = a_1 K_1 + a_2 K_2 + a_3 K_3 + a_4 K_4 + a_5 K_5 + a_n K_n - a_0, \quad (1.1)$$

де:

- Z – інтегральний показник фінансового стану бенефіціара;
- $K_1, K_2 \dots K_n$ – фінансові коефіцієнти, які розраховуються на основі даних фінансової звітності бенефіціара;
- $a_1, a_2 \dots a_n$ – параметри дискримінантної моделі, що враховують вагомість та розрядність фінансових коефіцієнтів;
- a_0 – вільний член дискримінантної моделі.

Для розрахунку фінансових коефіцієнтів використовується фінансова звітність бенефіціара за три останніх календарних роки та останній звітний період [16].

Двома основними підходами до аналізу і оцінки платоспроможності та ліквідності є традиційний і альтернативний.

Традиційний підхід передбачає аналіз ліквідності балансу та оцінку основних показників ліквідності та платоспроможності. До цього підходу відносяться роботи Аніловської Г. Я., Висоцької І. Б., Волощука Л. А., Юдіна М. А., Тютюнника Ю. М., Тютюнника С. В., Дорогань-Писаренко Л. О., Береста М. М., Приймака С. В., Грабовецького Б. Є., Шварца І. В [17].

Альтернативний підхід, запропонований Лучком М. Р., Жухевичем С. М., Фаріоном А. І., використовує додаткові показники для аналізу платоспроможності, такі як коефіцієнти довгострокового фінансового забезпечення.

Проведемо дослідження дотримуючись традиційного методу проаналізуючи ліквідність балансу підприємства та розрахуємо відносні показники ліквідності та платоспроможності ПрАТ «ВФ Україна».

У міжнародній і вітчизняній практиці в процесі аналізу ліквідності та платоспроможності найпоширенішим є аналіз коефіцієнтів. Цей метод дозволяє отримати кількісну оцінку фінансового стану підприємства та порівняти його з аналогічними показниками інших підприємств.

Короткострокова платоспроможність (ліквідність) підприємства характеризує його здатність своєчасно та у повному обсязі виконувати поточні зобов'язання. Для оцінки короткострокової платоспроможності підприємства використовують такі показники:

- Коефіцієнт абсолютної (миттєвої) ліквідності ($K_{(а. л.)}$) показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство може погасити в поточний момент або найближчим часом. Він розраховується як відношення найліквідніших активів (A_1) до поточних зобов'язань ($П_1 + П_2$):

$$K_{(а. л.)} = A_1 / (П_1 + П_2); \quad (1.2)$$

Оптимальне значення коефіцієнта $K_{(а. л.)}$ становить 0,2-0,35. Коефіцієнт швидкої (проміжної, суворой) ліквідності, або коефіцієнт кислотного тесту ($K_{(ш. л.)}$) показує, яку частину поточних зобов'язань підприємство може погасити у випадку його критичного стану. Він розраховується як відношення суми грошових коштів, короткострокових фінансових вкладень і дебіторської заборгованості ($A_1 + A_2$) до поточних зобов'язань ($П_1 + П_2$):

$$(K_{(ш. л.)}) = (A_1 + A_2) / (П_1 + П_2); \quad (1.3)$$

Оптимальне значення коефіцієнта $K_{(ш. л.)}$ становить 0,8-1, найвище- 2.

- Коефіцієнт поточної ліквідності ($K_{п. л.}$) (коефіцієнт загальної ліквідності, коефіцієнт покриття, коефіцієнт загальної платоспроможності) узагальнює показники ліквідності. Він показує, наскільки поточні зобов'язання забезпечуються поточними активами. Він розраховується як відношення поточних активів ($A_1 + A_2 + A_3$)/ до поточних зобов'язань ($П_1 + П_2$):

$$K_{п. л.} = (A_1 + A_2 + A_3) / (П_1 + П_2); \quad (1.4)$$

Оптимальне значення коефіцієнта $K_{п. л.}$ становить 1,5-2.

Якщо коефіцієнт покриття менше 1, то це означає, що підприємство є неплатоспроможним у звітному періоді. Якщо цей показник дуже високий, то це може бути пов'язано із надлишковими виробничими запасами, надвеликою завантаженістю готової продукції на складах, необумовлене зростанням дебіторської заборгованості, тобто із уповільненням обертання капіталу.

Динаміка зниження коефіцієнта означає підвищення ризику неплатоспроможності.

При виявленні відхилень від рекомендованих значень під час аналізу цих коефіцієнтів, необхідно дослідити їхні причини. Важливо враховувати, що при проведенні дослідження ліквідності підприємства за цими показниками необов'язково обмежуватися лише їхніми розрахунками та порівняннями у динаміці чи з аналогічними підприємствами, оскільки це може призвести до неповного аналізу. Зазначені коефіцієнти представляють собою відносні величини, і з часом вони можуть залишатися сталими або мінімально змінюватися, тоді як зміни в чисельнику та знаменнику можуть мати суттєвий вплив.

Оцінка змін фінансового стану підприємства проводиться на основі аналізу даних протягом останніх трьох календарних років для формування комплексного уявлення та визначення загальних тенденцій його розвитку. На підставі результатів аналізу складається висновок щодо спрямованості змін та їх впливу на фінансову стійкість підприємства [18].

Щоб визначити рівень ліквідності підприємства, потрібно протягом кількох років аналізувати ліквідність балансу для визначення якоїсь тенденції змін фінансового стану підприємства. Ліквідність може впасти через недофінансування в одному наборі активів, яке компенсується іншим, та заміною менш ліквідних активів більш ліквідними. Однак у зростаючому ризикованому зовнішньому середовищі важливо суворіше дотримуватися цього співвідношення. Аналіз ліквідності дозволить визначити сильні та слабкі сторони діяльності підприємства, а також вказує на можливості покращення фінансового стану.

1.3 Особливості фінансової діагностики та управління платоспроможністю в умовах військового стану

Оцінка та прогнозування фінансової стійкості підприємства під час воєнного стану є надзвичайно складним завданням. Війна створює форс-мажорні обставини, які можуть не лише скоротити обсяги діяльності підприємства, але й призвести до повної зупинки його роботи та безповоротної втрати майна і ресурсів. Через непередбачуваність та неможливість прогнозування ці обставини ускладнюють аналітичні процеси. В таких умовах експертам, аналітикам та управлінцям більш доцільно зосереджуватися на виживанні бізнесу, а не на забезпеченні його фінансової стійкості.

Проте, досвід повномасштабної війни між Україною та росією у 2022 році продемонстрував, що військовий стан не завжди є кризою для бізнесу. При гнучкому управлінні та швидкій реакції на ринкові зміни підприємства можуть продовжувати роботу, зберігати активи та ресурси, а інколи навіть розвивати їх. Близько 50% українських підприємств зіткнулися з необхідністю переформатування бізнесу: вони були змушені переміщуватися в інші регіони України, диверсифікувати свою продукцію та впроваджувати нові бізнес-моделі, змінюючи фінансову систему і створюючи нові грошові потоки.

Підприємства під час війни повинні діяти обережно, враховуючи численні ризики та непередбачувані обставини. Аналіз фінансової стійкості має базуватися на можливості створення "фінансових подушок безпеки", які дозволять швидко реагувати на непередбачувані ситуації, втрату майна, трудових та матеріальних ресурсів, а також шукати альтернативні джерела доходу і співпрацю з іншими учасниками ринку. Війна сприяла появі нових видів діяльності, що допомогло багатьом підприємствам не лише вижити, але й зміцнити свої позиції на ринку, потенційно досягнувши лідерства в майбутньому. Ті підприємства, які постійно стежать за зовнішніми викликами та адаптують свою операційну діяльність відповідно до них, мають більше шансів

на виживання. Відповідно до цілей роботи підприємства формується і його фінансова система, що підкреслює актуальність такого дослідження.

Багато підприємств стикнулися з проблемами ліквідності під час воєнного стану. На початку конфлікту чимало керівників вилучили кошти з обігу для збереження, що призвело до зниження показників ліквідності та значного збільшення термінів погашення короткострокових зобов'язань. Через приблизно три місяці після початку війни, коли бізнес адаптувався до нових умов, активність підприємств частково відновилася, що зумовило зміну політики управління ліквідністю.

Щодо платіжних зобов'язань, фінансова політика зосередилася на акумулюванні коштів для погашення заборгованості перед постачальниками, які були ключовими для логістики та безперервності бізнес-процесів. Відсутність товарних кредитів і обмежений доступ до банківських кредитів змусили підприємства запроваджувати нові фінансові моделі, що передбачають роботу виключно за власні кошти. За таких умов показники ліквідності стають критично важливими, щоб мінімізувати ризики неплатоспроможності перед постачальниками.

Інший напрямок регулювання ліквідності зосереджений на виплаті заборгованості із заробітної плати, щоб зберегти трудові ресурси, необхідні для виробництва продукції та підтримання стабільної роботи підприємства. Практика показала, що під час війни люди, які не отримують належного фінансування, переїжджають в інші регіони або країни у пошуках нових джерел доходу. В умовах значного відтоку кадрів керівники підприємств зрозуміли, що утримати працівників можна лише шляхом своєчасної виплати зарплати та демонстрації стабільності і платоспроможності на ринку.

Часто керівники підприємств жертвують прибутком задля підтримки армії, працюючи майже на межі беззбитковості. Робота на межі рентабельності в умовах війни є прийнятною за умови збереження персоналу та забезпечення достатнього обсягу збуту для покриття необхідних зобов'язань [19].

У грудні 2023 – січні 2024 року було проведено опитування щодо стану та потреб бізнесу під час війни. В результаті визначено індекс активності бізнесу UBI (Ukrainian Business Index), який у січні 2024 року становив 37,3 зі 100 можливих. Індекс трохи підвищився порівняно з попередньою хвилею дослідження (36,3), але все ще нижче локального максимуму, зафіксованого в серпні 2023 року (38,2). Значення індексу вказує на втому бізнесу від невизначеності та стагнації ринку, при цьому кількість замовлень від клієнтів залишається стабільною, як і обсяг виробництва. Бізнес припинив накопичення товарних запасів, що спостерігається з червня 2022 року. Дослідження охопило 696 власників та CEO підприємств.

Початок повномасштабного вторгнення мав значний негативний вплив на роботу бізнесу. До вторгнення 22,3% підприємств оцінювали свій фінансовий стан як задовільний або поганий, а на кінець 2023 року таких компаній стало 78,1%. За результатами опитування, дві третини малого та середнього бізнесу в Україні були змушені припинити або частково призупинити роботу під час повномасштабного вторгнення.

Лише 36,5% підприємств продовжували працювати без перерв, тоді як 6% компаній змушені були припинити діяльність на понад рік [20].

У зв'язку з таким нестабільним положенням основною проблемою постає проведення фінансової діагностики українськими компаніями в умовах військової агресії є відсутність достовірних даних і неактуальність довоєнних нормативних значень показників. Традиційні методики фінансової діагностики стають малоефективними через зміни ринкових умов і складність оцінки пошкоджених активів. Крім того, залучення кредитних коштів обмежене, а відтік кваліфікованих кадрів за кордон створює додаткові труднощі з прогнозуванням грошових потоків. Прогнозування фінансових показників ускладнюється через неможливість адекватно оцінити ймовірність і масштаби нових пошкоджень активів, що утруднює розрахунок витрат на відновлення та впливу на операційну діяльність.

Зростає ризик проявів кримінальної діяльності, таких як шахрайство, незаконне привласнення коштів і фальсифікація звітності. Нестабільна ситуація сприяє зловживанням посадовців і менеджерів своїм становищем для отримання неправомірної вигоди, що ускладнює об'єктивну оцінку фінансового стану компаній і прийняття ефективних управлінських рішень. Ризик приховування фактів корупції та інших правопорушень може спотворити результати фінансової діагностики. Невизначеність в оцінці активів через складність розрахунку їх реальної вартості внаслідок пошкоджень або релокації є значною проблемою.

Залучення додаткового фінансування ускладнене через економічну нестабільність. Кредитування суб'єктів господарювання під час військової агресії стало значно обмеженим, оскільки фінансові установи втрачають зацікавленість у видачі кредитів через високий ризик неповернення коштів. Навіть при позитивних результатах оцінювання кредитоспроможності, компанії не можуть вирішити свої проблеми шляхом залучення позикових коштів. Війна спричинила масову трудову міграцію українців за кордон, що негативно позначилося на кадровому потенціалі підприємств. Негативне сальдо міграції у 2022 році склало 9,43 млн громадян, що включає працездатне населення з вищою освітою, серед яких багато кваліфікованих фахівців і керівників. Втрата значної частки кадрів ускладнює проведення ефективної фінансової діагностики [21].

Таким чином, в умовах військової агресії фінансова діагностика українських компаній стикається з численними викликами. Відсутність достовірних даних, складність оцінки пошкоджених активів, обмежений доступ до кредитних ресурсів і відтік кваліфікованих кадрів за кордон ускладнюють аналітичні процеси та прийняття ефективних управлінських рішень. Високий ризик кримінальної діяльності та корупції додатково спотворюють результати діагностики, що підкреслює необхідність нових підходів і методик для оцінки фінансової стійкості підприємств в умовах невизначеності.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЮ КОМПАНІЇ (НА ПРИКЛАДІ ПрАТ «ВФ Україна»)

2.1. Фінансово-економічна характеристика підприємства

ПрАТ «ВФ Україна» є провідною українською телекомунікаційною компанією, яка надає послуги швидкісного інтернету 3G і 4G, а також фіксованого зв'язку та інтернету. У період з 2015 року до третього кварталу 2022 року інвестиції компанії в розбудову мереж швидкісного інтернету перевищили 34 мільярди гривень.

Ці значні інвестиції дозволили ПрАТ «ВФ Україна» забезпечити технологічне лідерство та розвивати нові технологічні послуги, такі як Інтернет речей (IoT), рішення для розумних міст (Smart City), аналітика великих даних, фінансові технології та хмарні сервіси. В Україні компанія обслуговує 15,8 мільйонів клієнтів. З грудня 2019 року ПрАТ «ВФ Україна» є частиною NEQSOL Holding [22]. Розглянемо основну інформацію ПрАТ «ВФ Україна» в таблиці 2.1:

Таблиця 2.1- Основна інформація про ПрАТ «ВФ Україна»

Тип	Бізнес, підприємство і telecommunication company
1	2
Організаційно-правова форма господарювання	Приватне акціонерне товариство
Галузь	Телекомунікації ¹
Дата реєстрації	18.10.2004
Уповноважені особи	УСТИНОВА ОЛЬГА ВОЛОДИМИРІВНА
Штаб-квартира	Київ
Власник(и)	Холдинг NEQSOL
Співробітники	4000 осіб (31 грудня 2020)
Дочірні компанії	Телекомунікаційна група Vega і Фрінет
Код ЄДРПОУ	14333937
Розмір статутного капіталу	7 832 972,37 грн.

Продовження таблиці 2.1

1	2
КВЕД	Основний: 61.20 Діяльність у сфері безпроводового електрозв'язку Інші: 46.90 Неспеціалізована оптова торгівля; 47.41 Роздрібна торгівля комп'ютерами, периферійним устаткуванням і програмним забезпеченням у спеціалізованих магазинах; 47.42 Роздрібна торгівля телекомунікаційним устаткуванням у спеціалізованих магазинах
Частка держави в підприємстві згідно з реєстром Фонду держмайна України	0
Місцезнаходження	Україна, **1, місто Київ, ВУЛ.ЛЕЙПЦИЗЬКА, будинок **
Телефон:	+380442204237 +380443895806
Факс:	+380442277453

Джерело: створено на основі [23]

Ліквідність ПрАТ «ВФ Україна» ретельно контролюється та управляється. Компанія розробила детальний процес бюджетування та прогнозування грошових коштів, щоб забезпечити достатні ресурси для виконання фінансових зобов'язань. У 2019 році було створено компанію-нерезидента VFU Funding PLC (Великобританія) для емісії єврооблігацій у 2020 році.

6 лютого 2020 року ПрАТ «ВФ Україна» залучило кошти через випуск єврооблігацій на суму 500 мільйонів доларів США (12 259 мільйонів гривень на дату емісії) з купонною ставкою 6,2% через VFU Funding PLC. Облігації мають п'ятирічний термін. При первинному визнанні вони були обліковані за справедливою вартістю за вирахуванням витрат, пов'язаних з емісією. Пізніше облігації оцінювалися за амортизованою вартістю за методом ефективної процентної ставки (приблизно 7,1%). Станом на 31 грудня 2023 року компанія дотримувалася всіх фінансових показників, передбачених договорами про залучення боргового фінансування.

У 2020 році ПрАТ «ВФ Україна» домовилося з J.P. Morgan Securities plc про викуп з відкритого ринку облігацій на суму до 49 мільйонів доларів США. Протягом року компанія викупила та анулювала облігацій на 34 мільйони

доларів США (963 мільйони гривень). У першому півріччі 2021 року було викуплено та анульовано облігацій ще на 15 мільйонів доларів США (425 мільйонів гривень).

У травні 2021 року з J.P. Morgan Securities plc було домовлено про викуп облігацій на суму до 45 мільйонів доларів США. Протягом другої половини 2021 року компанія викупила та анулювала облігацій на 7 мільйонів доларів США (184 мільйони гривень).

У січні-лютому 2022 року компанія викупила та анулювала додаткові облігації на загальну номінальну суму 45 мільйонів доларів США (фактично сплачено 1 235 мільйонів гривень). У лютому 2023 року ПрАТ «ВФ Україна» здійснило чергову виплату відсотків за півріччя в розмірі 13,049 тисяч доларів США (еквівалент 477,173 тисяч доларів).

ПрАТ «ВФ Україна» дотримується всіх фінансових показників, передбачених договорами про залучення боргового фінансування, станом на 31 грудня 2023 року, а також протягом звітних періодів 2021-2022 років. Станом на 31 грудня 2023 року номінальна заборгованість компанії за цією позицією становила 399,9 мільйонів доларів США, тоді як балансова вартість складала 394,1 мільйонів доларів США (15 058 мільйонів гривень).

У серпні 2023 року компанія здійснила чергові виплати відсотків на суму 13,049 тисяч доларів США (еквівалент 477,173 тисяч гривень). У лютому 2024 року була здійснена ще одна виплата відсотків за півріччя 2023 року на суму 13,049 тисяч доларів США (499,566 тисяч гривень). У квітні 2023 року на зборах акціонерів були оголошені дивіденди в сумі 1 828 430 000 гривень, з яких 1 810 145 700 гривень було виплачено акціонеру "ТЕЛКО СОЛЮШНЗ ЕНД ІНВЕСТМЕНТС" та 18 284 300 гривень акціонеру ТОВ "ПТТ Телеком Київ". Дивіденди були виплачені 9 серпня та 26 жовтня 2023 року, заборгованість по дивідендам на 31.12.2023 відсутня.

У попередні роки компанія демонструвала позитивні тенденції руху грошових потоків від операційної діяльності та достроково погашала заборгованість по кредитах, пов'язаних з розміщенням боргових цінних паперів,

що свідчило про її здатність уникати банкрутства та продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Керівництво вважає, що компанія має достатній доступ до ліквідності як через операційні грошові потоки, так і через кредитні засоби. Для управління валютним ризиком і купівлі валюти компанія придбала доларові облігації внутрішньої державної позики, випущені Міністерством фінансів України, строком погашення не більше шести місяців

Більшість співробітників мають можливість працювати з будь-якої точки світу. На місцях залишаються спеціалісти, які займаються безпосереднім обслуговуванням базових станцій та відновленням зв'язку на звільнених від окупантів і прифронтових територіях. Компанія ПрАТ «ВФ Україна» вже три роки поспіль входить до ТОП-50 найкращих роботодавців України за версією рейтингу Forbes у партнерстві з work.ua. [22].

Розглянемо данні фінансового звіту компанії з допомогою вертикального аналізу (табл.2.2). Для вертикального аналізу фінансового стану ПрАТ «ВФ Україна» за 2021-2023 роки розрахуємо кожен показник як відсоток від чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Це дозволить порівняти структуру доходів та витрат підприємства протягом трьох років.

Таблиця – 2.2 Вертикальний аналіз результатів фінансової звітності ПрАТ «ВФ Україна» за 2021-2023 роки

Стаття	Код рядка	2021	% від доходу (2021)	2022	% від доходу (2022)	2023	% від доходу (2023)
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації продуктів (товарів, робіт, послуг)	2000	19358959	100%	18802655	100%	20256622	100%
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-8478325	-43,80%	-7474429	-39,75%	-7530373	-37,17%
Валовий прибуток	2090	10880633	56,20%	11328226	60,25%	12735249	62,87%

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8
Інші операційні доходи	2120	45 998	0,24%	948 618	5,05%	784 635	3,87%
Адміністративні витрати	2130	-2 601 385	-13,44%	-2 783 780	- 14,81%	-2 970 387	-14,66%
Витрати на збут	2150	-1 990 569	-10,28%	-1 793 366	-9,54%	-1 996 126	-9,85%
Очікувані кредитні збитки від фінансових активів	2160	-227 210	-1,17%	-180 802	-0,96%	-40 018	-0,20%
Інші операційні витрати	2180	-44 553	-0,23%	-947 869	-5,04%	-184 044	-0,91%
Фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток)	2190	6 062 914	31,32%	6 569 027	34,94%	8 329 309	41,12%
Інші фінансові доходи	2220	46 962	0,24%	163 539	0,87%	238 024	1,18%
Інші доходи	2240	509 551	2,63%	13 255	0,07%	536	0,00%
Фінансові витрати	2250	-1 710 940	-8,84%	-1 448 569	-7,70%	-1 725 527	-8,52%
Втрати від участі в капіталі	2255	-55 455	-0,29%	-127 979	-0,68%	-272 980	-1,35%
Інші витрати	2270	-1 368	-0,01%	-3 805 847	- 20,24%	-680 563	-3,36%
Фінансовий результат до оподаткування (прибуток)	2290	4 851 664	25,06%	1 363 426	7,25%	5 888 799	29,07%
Витрати з податку на прибуток	2300	-915 631	-4,73%	-298 043	-1,59%	-804 459	-3,97%
Чистий фінансовий результат (прибуток)	2350	3 936 033	20,33%	1 065 383	5,67%	5 084 340	25,10%

Джерело: побудовано на основі даних річної фінансової звітності ПрАТ «ВФ Україна»

Чистий дохід від реалізації продукції зростав незначно, але стабільно, з 19 358 959 тис. грн у 2021 році до 20 256 622 тис. грн у 2023 році. Собівартість реалізованої продукції поступово зменшувалася у відсотковому відношенні до чистого доходу, що призвело до збільшення валового прибутку як частки чистого доходу. Валовий прибуток зріс в порівнянні з 2021 роком на 6,67% і

становив 62,87% від чистого доходу у 2023 році, що свідчить про покращення ефективності виробництва. Адміністративні витрати та витрати на збут залишалися відносно стабільними у відсотковому відношенні, що свідчить про контроль над операційними витратами. Що ми не можемо сказати про інші операційні доходи та інші витрати, які демонструють значні коливання, що може бути пов'язано з непередбаченими обставинами та змінами в операційному середовищі. Фінансовий результат від операційної діяльності стабільно зростає, досягаючи 41,12% від чистого доходу у 2023 році. Чистий фінансовий результат (прибуток) демонстрував зростання на 4,77% у 2023 році, в порівнянні з 2021 роком, сягнувши 25.1% від чистого доходу.

Проведемо вертикальний аналіз фінансового стану ПрАТ «ВФ Україна» за 2021-2023 роки та зведемо данні в таблицю 2.3:

Таблиця – 2.3 Горизонтальний аналіз результатів фінансової звітності ПрАТ «ВФ Україна» за 2021-2023 роки

Стаття	Код рядка	2021	2022	% зміна (2021-2022)	2023	% зміна (2022-2023)	% зміна (2021-2023)
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації продуктів (товарів, робіт, послуг)	2000	19358959	18802655	-2,87%	20256622	7,73%	4,64%
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-8478325	-7474429	-11,84%	-7530373	0,75%	-11,18%
Валовий прибуток	2090	10880633	11328226	4,11%	12735249	12,42%	17,05%
Інші операційні доходи	2120	45998	948618	1962,30%	784635	-17,29%	1605%
Адміністративні витрати	2130	-2601385	-2783780	7,01%	-2970387	6,70%	14,18%
Витрати на збут	2150	-1990569	-1793366	-9,91%	-1996126	11,31%	0,28%

Продовження таблиці 2.3

1	2	3	4	5	6	7	8
Очікувані кредитні збитки від фінансових активів	2160	-227210	-180 802	-20,43%	-40018	-77,87%	-82,39%
Інші операційні витрати	2180	-44 553	-947 869	2027,51%	-184044	-80,58%	313,09%
Фінансовий результат від операційної діяльності (прибуток)	2190	6 062914	6 569 027	8,35%	8329309	26,80%	37,38%
Інші фінансові доходи	2220	46962	163539	248,24%	238024	45,55%	406,84%
Інші доходи	2240	509551	13255	-97,40%	536	-95,96%	-99,89%
Фінансові витрати	2250	-1710940	-1 448569	-15,33%	-1725527	19,12%	0,85%
Втрати від участі в капіталі	2255	-55455	-127979	130,78%	-272980	113,30%	392,25%
Інші витрати	2270	-1368	-3 805847	278105%	-680563	-82,12%	49648,7%
Фінансовий результат до оподаткування (прибуток)	2290	4851664	1 363426	-71,90%	5888799	331,91%	21,38%
Витрати з податку на прибуток	2300	-915631	-298043	-67,45%	-804459	169,91%	-12,14%
Чистий фінансовий результат (прибуток)	2350	3936033	1065383	-72,93%	5084340	377,23%	29,17%

Джерело: побудовано на основі даних річної фінансової звітності ПрАТ «ВФ Україна»

Протягом 2021-2023 років ПрАТ «ВФ Україна» показало позитивну динаміку зростання чистого доходу від реалізації продуктів, який зріс на 4,63%, незважаючи на незначне зниження в 2022 році. Собівартість продукції зменшилася до 11,18%, що сприяло значному збільшенню валового прибутку на 17,05%. Це свідчить про ефективне управління витратами та підвищення операційної ефективності.

Водночас адміністративні витрати зросли до 14,18%, а витрати на збут в порівнянні з 2021 роком знизились з 11,31% до 0,28%. . Слід зазначити, що інші

витрати мали різке збільшення у 2022-2023 роках, в порівнянні з 2021 роком. Можемо припустити, що це непередбачувані витрати, які понесло ПрАТ «ВФ Україна» в зв'язку з впровадженням воєнного стану у 2022 році. У 2023 році інші витрати трохи зменшились.

Фінансовий результат до оподаткування в 2023 році зріс на 93,27% і становить 21,38% в порівнянні з 2021 роком, але зменшився в порівнянні з 2022 роком, в якому показник набував найбільшого значення 331,91%. Чистий фінансовий результат (прибуток) становить 29,7%, що відображає покращення фінансового стану підприємства та його здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

Таким чином, ПрАТ «ВФ Україна» характеризується як фінансово стійке та ефективне підприємство, здатне адаптуватися до викликів ринку та забезпечувати високий рівень обслуговування своїх клієнтів.

2.2. Оцінка платоспроможності підприємства за різних методичних підходів

Фінансова стабільність підприємства в ринкових умовах є важливою передумовою його успішного функціонування. Одним з елементів фінансової стабільності є своєчасний і якісний аналіз фінансового стану підприємства, зокрема оцінка його ліквідності та платоспроможності.

Фінансовий аналіз дозволяє визначити загальне фінансово-економічне становище підприємства, а також оцінити його можливості щодо виконання фінансових зобов'язань, зокрема короткострокових.

Результати фінансового аналізу необхідні для різних користувачів інформації про фінансовий стан підприємства, зокрема:

- Акціонерів – для оцінки ефективності управління підприємством та прийнятті рішень про інвестування;

- Потенційних інвесторів – для оцінки інвестиційної привабливості підприємства;
- Кредиторів – для оцінки ризиків, пов'язаних з наданням кредитів підприємству;
- Державних органів – для контролю за фінансовою діяльністю підприємств.

Таким чином, фінансовий аналіз є важливим інструментом для забезпечення фінансової стабільності підприємства та підвищення його конкурентоспроможності.

Викладемо результати аналізу ліквідності балансу ПрАТ «ВФ Україна» за 2019 р. в табл. 2.4:

Таблиця 2.4 - Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «ВФ Україна» за 2019 р.

Актив	на 31 грудня 2018	на 31 грудня 2019	Пасив	на 31 грудня 2018	на 31 грудня 2019	Платіжний надлишок або нестача	
						станом на 31.12.2018	станом на 31.12.2019
A1	3224712	1721890	П1	5132607	4550721	-1907895	-2828831
A2	784736	698661	П2	824427	892475	-39691	-193814
A3	196176	205752	П3	6813891	4520049	-6 617 715	-4314297
A4	20565889	21437447	П4	12000588	14100505	8 565301	7336942
Баланс	24771513	24063750		24771513	24063750	0	0

Джерело: складено автором за даними річної фінансової звітності ПрАТ "ВФ Україна"

Проаналізувавши таблицю 2.4, можемо побачити що найбільш ліквідні активи скоротилися в 2019 році, аналогічно й з пасивами, які виявили значне скорочення. Спостерігається значний ріст довгострокових активів та пасивів, що вказує на зменшення більш ліквідних показників таких як: швидколіквідні активи та активи, що повільно реалізуються. Вона зазначені в таблиці з від'ємними значеннями.

Проаналізуємо ліквідність балансу за 2020 рік (табл. 2.5):

Таблиця 2.5 - Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «ВФ Україна» за 2020 р.

Актив	на 31 грудня 2019	на 31 грудня 2020	Пасив	на 31 грудня 2019	на 31 грудня 2020	Платіжний надлишок або нестача	
						станом на 31.12.2019	станом на 31.12.2020
A1	1721890	14838350	П1	4550721	2797346	-2828831	12041004
A2	698661	969128	П2	892475	1361737	-193814	-392 609
A3	205752	170883	П3	4520049	17865120	-4314297	-1 694237
A4	21437447	21460890	П4	14100 505	15415048	7336942	6045842
Баланс	24 063750	37439251		24063750	37439251	0	0

Джерело: складено автором за даними річної фінансової звітності ПрАТ "ВФ Україна"

З таблиці можемо зробити висновок те, що спостерігається значне зростання поточних активів у 2020 році порівняно з 2019 роком. Це свідчить про покращення короткострокової ліквідності підприємства. Короткострокові зобов'язання зросли, що погіршило співвідношення короткострокових активів до зобов'язань, зумовивши дефіцит у 2020 році. Значне збільшення зобов'язань у 2020 році викликало суттєве зростання дефіциту, що негативно впливає на середньострокову фінансову стабільність. Також можемо спостерігати незначне зростання активів і зобов'язань свідчить про стабільність довгострокових інвестицій підприємства.

Проаналізуємо ліквідність балансу за 2021 рік (табл.2.6):

Таблиця 2.6 - Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «ВФ Україна» за 2021 р.

Актив	на 31 грудня 2020	на 31 грудня 2021	Пасив	на 31 грудня 2020	на 31 грудня 2021	Платіжний надлишок або нестача	
						станом на 31.12.2020	станом на 31.12.2021
A1	14838350	14414986	П1	2797346	2494866	12041004	11920120
A2	969128	1043490	П2	1361737	1377289	-392609	-333799
A3	170883	196708	П3	17865120	16281065	-17694237	-16 084357
A4	21460890	20342117	П4	15415048	15844081	6045842	4 498036
Баланс	37439251	35 97301		37439251	35997301	0	0

Джерело: складено автором за даними річної фінансової звітності ПрАТ "ВФ Україна"

За 2020-2021 рік спостерігається зменшення балансу як в активах, так і в пасивах. Майже всі статті активів і пасивів балансу пішли на незначний спад крім короткострокових пасивів які трохи збільшилися середньострокових

активів та зобов'язань. Таким чином, у 2021 році ПрАТ «ВФ Україна» спостерігається зниження короткострокової ліквідності, проте покращення середньострокової фінансової стабільності. Підприємству варто посилити контроль за короткостроковими фінансовими показниками для підтримання стабільності у майбутньому.

Проаналізуємо ліквідність балансу за 2022 рік (табл.2.7):

Таблиця 2.7 - Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «ВФ Україна» за 2022 р.

Актив	на 31 грудня 2021	на 31 грудня 2022	Пасив	на 31 грудня 2021	на 31 грудня 2022	Платіжний надлишок або нестача	
						станом на 31.12.2021	станом на 31.12.2022
A1	14414986	17862180	П1	2494866	3078061	11920120	14784119
A2	1043490	2633836	П2	1377289	1513573	-333799	1120263
A3	196708	198290	П3	16281065	18603281	-16084357	-18404991
A4	20342117	19410073	П4	15844081	16909464	4498036	2500609
Баланс	35997301	40104379		35997301	40104379	0	0

Джерело: складено автором за даними річної фінансової звітності ПрАТ "ВФ Україна"

У 2022 році спостерігається значне зростання поточних активів порівняно з 2021 роком, що вказує на покращення короткострокової ліквідності підприємства. Значне збільшення короткострокових активів у 2022 році спричинило позитивний платіжний баланс, що свідчить про покращення короткострокової фінансової стабільності. Незначне зростання середньострокових зобов'язань у 2022 році сприяло збільшенню дефіциту, що є негативним сигналом для середньострокової платоспроможності. Також слід зауважити, що середньострокові активи на знаходяться на дуже низькому рівні, а довгострокові мають значну частку в балансі. Хоч і довгострокові пасиви виросли у 2022 році в порівнянні з 2021, але все ж таки не покривають довгострокові активи. У 2022 році ПрАТ «ВФ Україна» спостерігається покращення поточної та короткострокової ліквідності, хоча є зростання дефіциту середньострокової платоспроможності. Підприємству варто звернути увагу на середньострокові фінансові показники для забезпечення загальної фінансової стабільності.

Проаналізуємо ліквідність балансу за 2023 рік (табл. 2.8):

Таблиця 2.8 - Аналіз ліквідності балансу ПрАТ «ВФ Україна» за 2023 р.

Актив	на 31 грудня 2022	на 31 грудня 2023	Пасив	на 31 грудня 2022	на 31 грудня 2023	Платіжний надлишок або нестача	
						станом на 31.12.2022	станом на 31.12.2023
A1	17862180	8462867	П1	3078061	3830358	14784119	463209
A2	2633836	2080330	П2	1513573	1693145	1120263	387185
A3	198290	912792	П3	18603281	19195211	-18404 91	-18282419
A4	19410073	21888242	П4	16909464	8625517	2500609	13262725
Баланс	40104379	33344231		40104379	33344231	0	0

Джерело: складено автором за даними річної фінансової звітності ПрАТ "ВФ Україна"

Значне зменшення поточних активів у 2023 році порівняно з 2022 роком свідчить про погіршення короткострокової ліквідності підприємства. Платіжний надлишок знизився з 14,784,119 до 4,632,509. Короткострокові активи зменшились, а короткострокові пасиви зросли. Середньострокові активи значно зросли у 2023 році, проте середньострокові зобов'язання теж зросли, що спричинило зменшення дефіциту з -18,404,991 до -18,282,419. Це свідчить про незначне покращення середньострокової платоспроможності. Значне збільшення довгострокових активів у 2023 році та зменшення довгострокових зобов'язань спричинили зростання платіжного надлишку з 2,500,609 до 13,262,725. Це вказує на покращення довгострокової фінансової стабільності підприємства. У 2023 році ПрАТ «ВФ Україна» спостерігається зниження короткострокової ліквідності та фінансової стабільності, проте покращення середньострокової та значне покращення довгострокової фінансової стабільності. Підприємству варто звернути увагу на підтримання короткострокової ліквідності для забезпечення загальної фінансової стійкості.

Щоб визначити тип ліквідності підприємства скористаємося таблицею типів ліквідності балансу (Табл. 2.9)

Таблиця 2.9- Типи ліквідності балансу підприємства

Абсолютно ліквідний	Ліквідний	Неліквідний	Абсолютно неліквідний
$A_1 > P_1$	$A_1 < P_1$	$A_1 < P_1$	$A_1 < P_1$
$A_2 > P_2$	$A_2 > P_2$	$A_2 < P_2$	$A_2 < P_2$
$A_3 > P_3$	$A_3 > P_3$	$A_3 > P_3$	$A_3 < P_3$
$A_4 < P_4$	$A_4 < P_4$	$A_4 > P_4$	$A_4 > P_4$

Джерело: складено автором за даними [24]

Проаналізувавши таблиці 2.4-2.8, можемо звести наші висновки у таблицю 2.10:

Таблиця 2.10 - Результати аналізу ліквідності балансу ПрАТ «ВФ Україна» за 2018-2023 р.

2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
$A_1 < P_1$	$A_1 < P_1$	$A_1 > P_1$	$A_1 > P_1$	$A_1 > P_1$	$A_1 > P_1$
$A_2 < P_2$	$A_2 < P_2$	$A_2 < P_2$	$A_2 < P_2$	$A_2 > P_2$	$A_2 > P_2$
$A_3 < P_3$	$A_3 < P_3$	$A_3 < P_3$	$A_3 < P_3$	$A_3 < P_3$	$A_3 < P_3$
$A_4 > P_4$	$A_4 > P_4$	$A_4 > P_4$	$A_4 > P_4$	$A_4 > P_4$	$A_4 > P_4$

Джерело: складено автором за даними річної фінансової звітності ПрАТ "ВФ Україна"

Виконавши розрахунки можемо сказати, що ПрАТ «ВФ Україна» демонструє поступове покращення ліквідності з 2018 по 2023 роки. Починаючи з абсолютно неліквідного стану в 2018-2019 роках, компанія перейшла до неліквідного стану в 2020-2021 роках і до більш ліквідного стану в 2022-2023 роках. У 2018-2019 роках підприємство мало значні проблеми з покриттям короткострокових зобов'язань. Проте поступове покращення в останні роки вказує на ефективні заходи, спрямовані на підвищення ліквідності. Постійне перевищення довгострокових зобов'язань над довгостроковими активами ($A_4 > P_4$) вказує на можливі довгострокові фінансові проблеми, які потребують додаткової уваги.

Розрахуємо показники ліквідності для ПрАТ «ВФ Україна» за 2018-2023 рр. та зведемо данні в таблицю 2.11:

Таблиця 2.11 - Аналіз показників ліквідності підприємства ПрАТ «ВФ Україна» за 2018-2023 рр.

Показник/рік	2018	2019	2020	2021	2022	2023
K_(а. л.)	0,54	0,32	3,62	3,72	3,89	1,53
K_(ш. л.)	0,67	0,44	3,86	3,99	4,46	1,91
K_(п. л.)	0,71	0,48	3,84	4,04	4,51	2,07

Джерело: складено автором за даними річної фінансової звітності ПрАТ "ВФ Україна"

З аналізу таблиці видно, що 2020-2022 рік, підприємство демонструє високий рівень всіх показників ліквідності, також спостерігається їх підвищення у динаміці. Головним чином це пояснюється малою питомою вагою поточних пасивів у балансі, а також великою питомою вагою поточних фінансових інвестицій у балансі і низькою кредиторською заборгованістю в порівнянні з власним капіталом. Крім того, відзначається відсутність короткострокових і довгострокових кредитів від банку.

У 2018-2019 роках ПрАТ «ВФ Україна» мало певні проблеми з ліквідністю, особливо у швидкій та поточній ліквідності. У 2020-2022 роках спостерігалось значне підвищення ліквідності, що призвело до надмірно високих показників. Це може свідчити про накопичення надлишкових ресурсів або високу дебіторську заборгованість. У 2023 році показники ліквідності знизилися, але залишилися вищими за оптимальний діапазон для абсолютної та швидкої ліквідності, а коефіцієнт поточної ліквідності опустився до меж оптимального діапазону.

- Коефіцієнт абсолютної ліквідності відповідає нормативному значенню тільки в 2019 році. В інших роках він є занадто високим, це свідчить про нераціональне використання коштів, через те, що підприємство накопило великий обсяг грошових коштів, які не беруть участь у виробничо-економічному процесі.

- Коефіцієнт швидкої ліквідності також не відповідає нормативним значенням в зазначених роках. В 2018-2019 роках він є дуже низким, а в 2020-2023 роках – занадто високим, це пов'язано з великим запасом коштів та незначними поточними зобов'язаннями.

• Коефіцієнт поточної ліквідності нижче теоритичного показника в 2018-2019 рока та вище в 2020-2023 роках.

Для інтегральної оцінки фінансового стану ПрАТ «ВФ Україна» скористаємося Порядком проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту, затвердженим Наказом Міністерства фінансів України від 14.07.2016 № 616 [16].

Зведемо результати обчислення інтегрального показника в таблицю 2.12:

Таблиця 2.12 - Розрахунок інтегрального показника оцінки фінансового стану бенефіціара ПрАТ «ВФ Україна»

Показник	2021 р.	2022 р.	2023 р.
K ₂ – проміжний коефіцієнт покриття	3,25	3,74	1,73
K ₃ – коефіцієнт фінансової незалежності	0,44	0,42	0,26
K ₆ – коефіцієнт рентабельності продажів за фінансовими результатами від операційної діяльності (ЕВІТ)	0,31	0,35	0,41
K ₈ – коефіцієнт рентабельності активів за чистим прибутком	0,22	0,05	0,31
K ₉ – коефіцієнт оборотності оборотних активів	32,20	13,32	16,77
K ₁₀ – коефіцієнт оборотності позичкового капіталу за фінансовими результатами перед оподаткуванням, фінансовими витратами та нарахуванням амортизації	0,16	0,00	0,17
Алгоритм розрахунку Z-показника $Z=0,07 \times K_2 + 1,27 \times K_3 + 0,32 \times K_6 + 1,98 \times K_8 + 0,04 \times K_9 + 0,04 \times K_{10} - 0,15$	2,46	1,40	1,73
Тип фінансового стану	1	1	1

Джерело: складено автором за даними річної фінансової звітності ПрАТ "ВФ Україна"

На основі розрахованих Z-показників можна зробити наступні висновки про фінансовий стан ПрАТ «ВФ Україна»:

• У 2021 році Z-показник дорівнював 2,46, що відповідає класу 1. Це свідчить про високий рівень спроможності виконувати зобов'язання та найменшу ймовірність дефолту.

• У 2022 році Z-показник знизився до 1,40, але все ще відповідав класу 1, хоча й на нижчому рівні. Це означає, що компанія все ще мала високий рівень спроможності виконувати зобов'язання.

- У 2023 році Z-показник дещо зріс до 1,73, залишаючись у класі 1, що свідчить про стабільний високий рівень платоспроможності компанії.

Отже, за період 2021-2023 років ПрАТ «ВФ Україна» демонструвало досить високий рівень платоспроможності та спроможності виконувати свої фінансові зобов'язання, незважаючи на деякі коливання фінансових показників. Аналіз показників ліквідності підприємства ПрАТ «ВФ Україна» за 2018-2023 рр. у 2018-2019 роках показав досить низький рівень ліквідності, але в 2020-2022 роках відбувся значний ріст. Також слід зазначити спад показників ліквідності у 2023 році. Але не зважаючи на спад у 2023 році, рівень інтегрального показника оцінки фінансового стану бенефіціара залишився у першому класі протягом 2021-2023 років.

Можемо припускати, що різкий спад у 2022 році спричинений впровадженням військового стану по всій території України. В 2023 році показники потрохи відновлюють свій рівень.

2.3. Аналіз впливу платоспроможності на фінансову стійкість та ефективність діяльності компанії

Платоспроможність тісно пов'язана з фінансовою стійкістю, яка в свою чергу зберігає рівновагу між активами та пасивами в умовах нестабільного зовнішнього середовища, що забезпечує платоспроможність підприємства. Фінансова стійкість, з іншого боку, визначається як здатність підприємства витримувати фінансові труднощі та негаразди протягом тривалого періоду часу. Це означає, що підприємство може забезпечити свою діяльність та відновити фінансову роботу після виникнення негативних подій, таких як економічні кризи, зміни на ринку, втрата ключових клієнтів тощо. Фінансова стійкість є більш ширшим поняттям, яке включає в себе платоспроможність підприємства.

Фінансова стійкість, у широкому розумінні, визначається як стан фінансових ресурсів підприємства, при якому раціональне управління ними гарантує наявність достатнього рівня власних коштів, платоспроможності, стійкої прибутковості та забезпечення процесу розширеного відтворення.

Модель оцінки фінансової стійкості включає два підходи:

До першого відносять комплексну оцінку фінансової стійкості, яка включає розрахунок відносних показників фінансової стійкості, а саме:

Коефіцієнти капіталізації, до них відносять:

- Коефіцієнт фінансової автономії (незалежності);
- Коефіцієнт фінансової залежності;
- Коефіцієнт фінансової стабільності.
- Коефіцієнт фінансового ризику

Коефіцієнти покриття, до них відносять:

- Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень
- Коефіцієнт довгострокового залучення позикових засобів
- Коефіцієнт фінансової незалежності

Для другого підходу є характерним аналіз взаємозв'язку між активами і пасивами балансу [12].

Для проведення аналізу показників фінансової стійкості підприємства ПрАТ «ВФ Україна» необхідно зібрати дані з його фінансової звітності. Для цього розглянемо динаміку показників фінансової стійкості підприємства ПрАТ «ВФ Україна» за 2018-2023 роки в таблиці 2.13:

Таблиця 2.13 - Динаміка показників фінансової стійкості підприємства ПрАТ «ВФ Україна» за 2018-2023 роки

Показник	Формула	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт фінансової незалежності, %	$K_{ф.н.} = \frac{ВК}{ВБ}(2.1)$	0,49	0,59	0,41	0,44	0,42	0,26
Коефіцієнт фінансової залежності, %	$K_{ф.з.} = \frac{ВБ}{ВК}(2.2)$	2,06	1,71	2,42	2,27	2,37	3,80

Продовження таблиці 2.13

1	2	3	4	5	6	7	8
Коефіцієнт фінансової стабільності, %	$K_{ф.с.} = \frac{ВК}{ПК}(2.3)$	0,94	1,42	0,70	0,79	0,73	0,36
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	$K_{ф.р.} = \frac{ВОК}{ВК}(2.4)$	-0,71	-0,52	-0,39	-0,28	-0,15	-1,54
Коефіцієнт фінансового ризику, % (плече фінансового важеля)	$K_{ф.р.} = \frac{ПК}{ВК}(2.5)$	1,06	0,71	1,42	1,27	1,37	2,80
Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень	$K_{с.п.д.в.} = \frac{ДЗ}{НА}(2.6)$	0,28	0,17	0,79	0,75	0,91	0,83
Коефіцієнт довгострокового залучення коштів	$K_{д.з.к.} = \frac{ДЗ}{ВК+ДЗ}(2.7)$	0,32	0,21	0,52	0,49	0,51	0,68
Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	$K_{ф.н.к.д.} = \frac{ВК}{ВК+ДЗ}(2.8)$	0,68	0,79	0,48	0,51	0,49	0,32

Джерело: складено автором за даними річної фінансової звітності ПрАТ "ВФ Україна"

Для того, щоб дати більш якісну оцінку, зобразимо отримані результати графічно (рис.2.1):

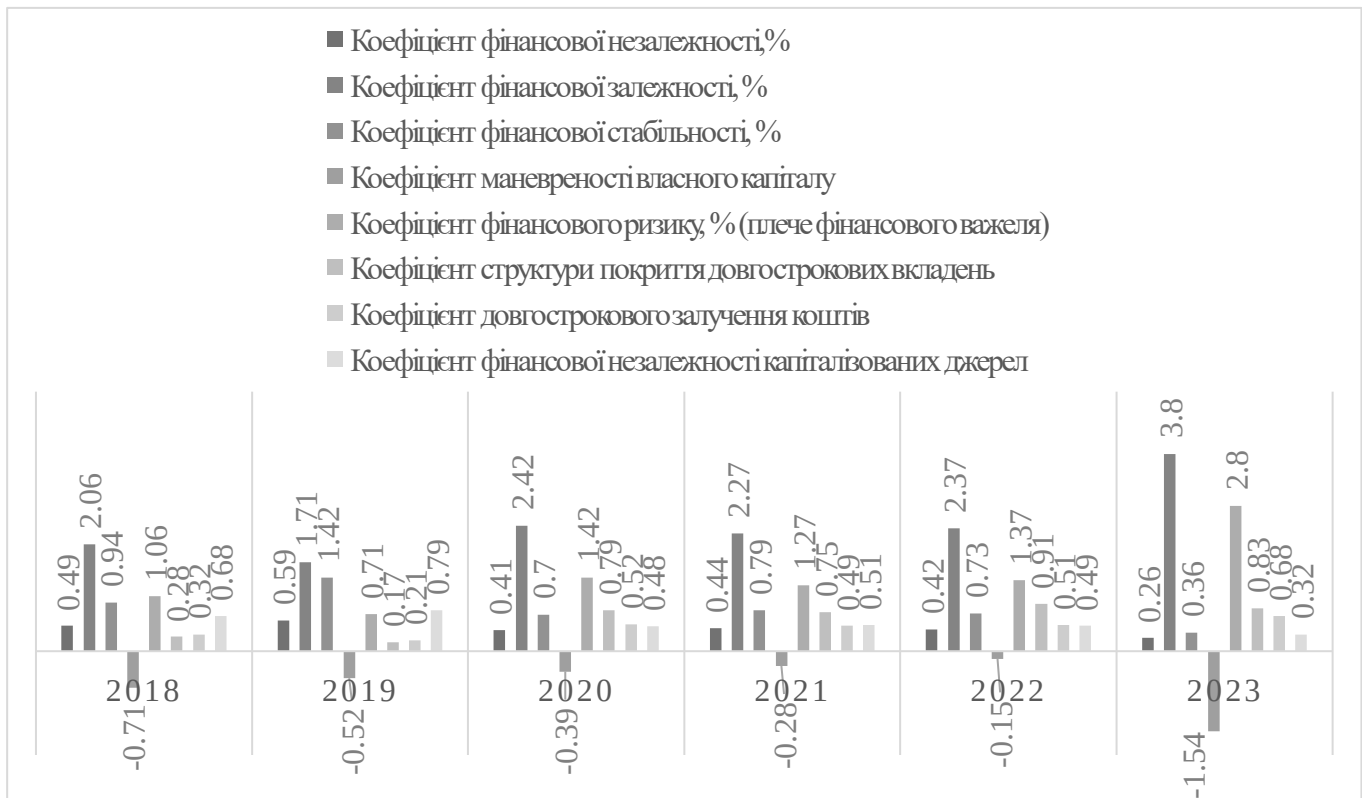

Рисунок 2.1 Динаміка показників фінансової стійкості підприємства ПрАТ «ВФ Україна» за 2018-2023 роки

Джерело: складено автором за даними річної фінансової звітності ПрАТ "ВФ Україна"

Загалом, фінансовий стан підприємства ПрАТ «ВФ Україна» у 2022 році покращився порівняно з 2020 роком. Це пов'язано зі зростанням власного капіталу. Але у 2023 році відбулося зниження показників.

Коефіцієнт фінансової незалежності ($K_{(ф. н.)}$) показує зниження з 0,59 у 2019 році до 0,26 у 2023 році свідчить про поступове зменшення частки власного капіталу у фінансуванні активів. Це вказує на збільшення залежності від зовнішніх джерел фінансування.

Коефіцієнт фінансової залежності ($K_{(ф. д.)}$) показує зростання з 1,71 у 2019 році до 3,80 у 2023 році підтверджує збільшення фінансової залежності від зовнішніх джерел. Високий рівень цього коефіцієнта свідчить про високий ризик фінансової нестабільності.

Коефіцієнт фінансової стабільності ($K_{(ф. с.)}$) показує зниження з 1,42 у 2019 році до 0,36 у 2023 році вказує на погіршення фінансової стабільності підприємства. Низький коефіцієнт свідчить про недостатню кількість власних коштів для покриття зобов'язань.

Коефіцієнт маневреності власного капіталу ($K_{(м. в. к.)}$) показує, як ефективно підприємство використовує власний капітал. Від'ємні значення вказують на те, що власний капітал використовується для фінансування довгострокових активів. Збільшення негативного значення з -0,71 у 2018 році до -1,54 у 2023 році свідчить про погіршення здатності маневрувати власними ресурсами.

Коефіцієнт фінансового ризику ($K_{(ф. р.)}$) показує, наскільки висока залежність підприємства від залученого капіталу. Зростання з 0,71 у 2019 році до 2,80 у 2023 році свідчить про збільшення частки позикових коштів у структурі капіталу, що підвищує фінансовий ризик.

Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень ($K_{(с. п. д. в.)}$) показує, наскільки довгострокові зобов'язання підприємства покриваються його активами. Значення цього коефіцієнта значно зросли з 0,17 у 2019 році до 0,83 у 2023 році, що свідчить про підвищення довгострокових зобов'язань порівняно з необоротними активами.

Коефіцієнт довгострокового залучення коштів ($K_{(д.з.к.)}$) показує, яка частка довгострокових зобов'язань покривається довгостроковими кредитами та позиками. Збільшення з 0,21 у 2019 році до 0,68 у 2023 році свідчить про зростання частки довгострокових зобов'язань у фінансуванні капіталу.

Коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел ($K_{(ф.н.к.д.)}$) показує, яка частка активів підприємства забезпечується власними коштами та капіталізованою заборгованістю. Зниження з 0,79 у 2019 році до 0,32 у 2023 році вказує на зменшення частки власного капіталу у загальній структурі капіталізованих джерел фінансування.

У цілому, фінансовий стан підприємства ПрАТ «ВФ Україна» у 2020-2022 році покращився порівняно виходив в норму в порівнянні з 2018-2019 роками, але в 2023 році наступив значний спад ПрАТ «ВФ Україна» зазнало значного зменшення частки власного капіталу у фінансуванні активів, що свідчить про зростання залежності від зовнішніх джерел. Для підвищення фінансової стійкості та зниження ризиків ПрАТ «ВФ Україна» необхідно оптимізувати структуру капіталу, зменшити залежність від зовнішніх джерел фінансування та підвищити частку власного капіталу. Розглянемо тип фінансової стійкості стійкості ПрАТ «ВФ Україна» в динаміці за 2018-2023 роки в табл 2.14:

Таблиця 2.14 – Визначення показників фінансової стійкості ПрАТ «ВФ Україна» в динаміці за 2018-2023 роки

№/р	ПОКАЗНИК	2019	2020	2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7
1	Запаси і витрати	37 959	50 647	57 226	72 877	152 988
2	Всього власного капіталу	14 100 505	15 415 048	15 844 081	16 909 464	8 625 517
3	Вартість необоротних активів	21 437 447	21 460 890	20 342 117	19 410 073	21 888 242
4	Власні джерела фінансування Оборотних Активів	-7 336 942	-6 045 842	-4 498 036	-2 500 609	-13 262 725

Продовження таблиці 2.14

1	2	3	4	5	6	7
5	Прирівняні до власних джерела капіталу (довгострокові джерела фінансування)	3 691 463	16 975 478	15 354 881	17 704 912	18 061 961
6	Власний оборотний капітал	-3 645 479	10 929 636	10 856 845	15 204 303	4 799 236
7	Короткострокові кредити банку під ТМЦ	0	0	0	0	0
8	Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 552 352	1 304 965	909 968	1 391 697	1 318 033
9	Кредиторська заборгованість з одержаних авансів	556 312	562 565	575 172	635 739	634 020
10	Планові джерела фінансування оборотних активів	-1 536 815	12 797 166	12 341 985	17 231 739	6 751 289
11	Рівень забезпеченості підприємства джерелами фінансування					
11.1	Власними джерелами фінансування	-193,28597	-119,37216	-78,601265	-34,312732	-86,6912764
11.2	власним оборотним капіталом	-96,037277	215,800265	189,718747	208,62965	31,3700159
11.3	Плановими джерелами фінансування оборотних активів	-40,486182	252,673722	215,670936	236,449621	44,129533
12	ТИП ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ	(0,0,0) кризова	(0,1,1) нормальна	(0,1,1) нормальна	(0,1,1) нормальна	(0,1,1) нормальна

Джерело: складено автором за даними [22]

Протягом аналізованого періоду відзначається суттєве збільшення запасів і витрат, що зросли з 37 959 у 2019 році до 152 988 у 2023 році. Це свідчить про збільшення операційної діяльності підприємства, проте може також вказувати на можливі проблеми з реалізацією продукції або ефективністю управління запасами. Вартість необоротних активів залишалася відносно стабільною, з незначними коливаннями від 21 437 447 у 2019 році до 21 888 242 у 2023 році. Це свідчить про стабільність інвестицій у довгострокові активи підприємства. Що стосується власного капіталу, то зростання з 14 100 505 у 2019 році до 16 909 464 у 2022 році змінилося значним падінням до 8 625 517 у 2023 році. Це може свідчити про втрати або виплати, які вплинули на зменшення власного капіталу.

Показник власного оборотного капіталу (ВОК) демонструє значне поліпшення з негативних значень у 2019 році до позитивного значення у 2020-2022 роках. Проте, у 2023 році він знову знизився до 4 799 236. Це може вказувати на проблеми з ліквідністю або на підвищені витрати, які не покриваються доходами

Кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги не показує значних змін, коливаючись в межах 1 552 352 – 909 968, що свідчить про стабільність у взаємовідносинах з постачальниками. Одержані аванси також залишаються стабільними з невеликими коливаннями.

Рівень забезпеченості підприємства власними джерелами фінансування значно покращився з критичних негативних значень у 2019 році до більш стабільних значень у 2020-2023 роках. Проте, все ще спостерігається негативний показник у 2023 році (-86,6912764), що вказує на потребу в покращенні фінансової структури.

Тип фінансової стійкості покращився з кризової ситуації у 2019 році до нормальної у 2020-2023 роках, що є позитивною ознакою. Це свідчить про те, що підприємство змогло стабілізувати свої фінансові показники, хоча в останньому році помітне певне погіршення.

Загальний висновок свідчить про те, що фінансова стійкість ПрАТ «ВФ Україна» зазнала значного впливу через зниження платоспроможності, що

призвело до збільшення фінансових ризиків та залежності від зовнішніх джерел фінансування. Для покращення фінансової стійкості компанії необхідно вжити заходів щодо оптимізації структури капіталу, зменшення фінансових ризиків та покращення управління власними і позиковими коштами.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

3.1 Заходи щодо підвищення ліквідності та платоспроможності підприємства ПрАТ «ВФ Україна»

ПрАТ «ВФ Україна» є одним із найбільших операторів мобільного зв'язку в Україні. За даними фінансової звітності підприємства, його ліквідність та платоспроможність у 2022 році покращилися порівняно з попередніми роками, але у 2023 році помітно знизилась. Тому, все ще існує ряд проблем, які можуть негативно вплинути на платоспроможність підприємства в майбутньому.

Одним із основних завдань удосконалення управління ліквідністю та підвищення платоспроможності підприємства є оцінка ймовірності неплатоспроможності підприємства. Існують формальні та неформальні критерії визнання підприємства неспроможним (банкрутом) [25].

Коли компанія перебуває у фінансовій скруті, зазвичай є тривожні ознаки, які можна побачити у її фінансовій звітності та інших публічних документах. Ось деякі з найпоширеніших ознак неплатоспроможності:

1. Зменшення доходу: компанія, яка намагається отримати дохід, швидше за все стане неплатоспроможною. Подивіться на ознаки зменшення доходу, наприклад, зменшення прибутку або зменшення валової прибутковості.

2. Збільшення витрат: компанія, якій важко контролювати свої витрати, швидше за все стане неплатоспроможною. Зверніть увагу на ознаки зростання витрат, наприклад, зростання вартості проданих товарів або збільшення накладних витрат.

3. Негативний грошовий потік: компанія, яка не генерує достатньо готівки для виконання своїх зобов'язань, швидше за все, стане неплатоспроможною. Подивіться на ознаки негативного грошового потоку, наприклад збільшення дебіторської заборгованості або зменшення кредиторської заборгованості.

4. Високий рівень боргу: компанія з високим рівнем боргу, швидше за все, стане неплатоспроможною. Потрібно оглянути ознаки високого рівня боргу, наприклад високе співвідношення боргу до власного капіталу або високий коефіцієнт покриття відсотків.

5. Погані фінансові показники: компанія з поганими фінансовими показниками, швидше за все, стане неплатоспроможною. Шукайте ознаки поганого фінансового здоров'я, такі як низька рентабельність активів або високий рівень короткострокової.

Будь-який із цих попереджувальних знаків у фінансовій звітності компанії, це може означати, що компанія перебуває у фінансовій скруті та ризикує стати неплатоспроможною [26].

Платоспроможність фірм можна підвищити шляхом ефективного поводження з активами – збільшення їхнього обороту та ефективного поводження з дебіторською заборгованістю – оптимізації їх умов. Корпоративне прагнення до гарантованої платоспроможності часто призводить до накопичення великих резервів ліквідності, що призводить до уповільнення швидкості обороту капіталу та до появи інших альтернативних інвестиційних прибутків [27]. Для того, щоб вирішити проблеми недостатньої ліквідності необхідно збільшити частку ліквідних активів у корпоративній структурі, причому найбільш ліквідними активами є грошові інструменти [28].

Проаналізувавши наше підприємство, можемо надати такі рекомендації:

1. Збільшення обсягу надаваних послуг;
2. Зниження витрат;
3. Залучення нових клієнтів;
4. Оптимізувати структуру активів і пасивів [29].

1. Для збільшення обсягу надаваних послуг ПрАТ «ВФ Україна» може запровадити такі заходи:

- Розширити ринки збуту в країнах Східної Азії. Це може бути досягнуто за рахунок виходу на нові ринки, розробки нових маркетингових стратегій, а також удосконалення системи продажів та обслуговування клієнтів.

- Розробити нові продукти та послуги, які будуть відповідати потребам споживачів. Це може призвести до зростання попиту на послуги ПрАТ "ВФ Україна".

- Знижувати ціни на послуги. Це може зробити послуги ПрАТ «ВФ Україна» більш доступними для споживачів.

2. Для зниження витрат ПрАТ «ВФ Україна» може запровадити такі заходи:

- Впровадити ресурсозберігаючі технології. Це може призвести до зниження витрат на виробництво та надання послуг.

- Оптимізувати структуру витрат. Це може бути досягнуто за рахунок перегляду контрактів з постачальниками, оптимізації логістичних процесів та інших заходів.

- Зменшення чисельності працівників. Це може призвести до зниження постійних витрат.

3. Для залучення нових клієнтів ПрАТ «ВФ Україна» може запровадити такі заходи:

- Розробити нові маркетингові стратегії, спрямовані на підвищення привабливості продуктів та послуг ПрАТ «ВФ Україна» для споживачів.

- Удосконалити систему продажів та обслуговування клієнтів. Це може призвести до підвищення рівня задоволеності клієнтів і їхньої лояльності до ПрАТ "ВФ Україна".

- Запровадити програми лояльності для клієнтів. Це може мотивувати споживачів користуватися послугами ПрАТ "ВФ Україна".

4. Збалансування структури пасивів означає, що ПрАТ «ВФ Україна» має забезпечити такий розподіл своїх пасивів, при якому короткострокові зобов'язання покривалися б короткостроковими активами, а довгострокові зобов'язання - довгостроковими активами. Це дозволить підприємству уникнути труднощів з погашенням заборгованості в разі непередбачених обставин. В нашому випадку виконується тільки перша частина цієї рівності, нам потрібно забезпечити і другу.

Для того, щоб виправити ситуацію, коли довгострокові зобов'язання перевищують довгострокові активи, ПрАТ «ВФ Україна» необхідно вжити заходів, спрямованих на збалансування структури пасивів. Це можна зробити за рахунок:

- Збільшення довгострокових активів. Це можна зробити, наприклад, шляхом збільшення виробництва власної продукції, розширення лінійки продукції.
- Перерозподіл активів, занадто багато грошей вкладено в інвестування що забезпечує поточну платоспроможність підприємства, але для того щоб оптимізувати роботу більш рентабельним буде вкладення частини цих коштів наприклад для збільшення довгострокових активів, щоб забезпечити майбутню платоспроможність підприємства.
- Зменшення довгострокових зобов'язань. Це можна зробити, наприклад, шляхом погашення частини заборгованості або шляхом реструктуризації довгострокових зобов'язань.

Такі заходи можна вжити для того, щоб оптимізувати роботу підприємства та зробити його платоспроможним як короткочасній так і довгостроковій перспективі. Також важливо пам'ятати, що регулярний моніторинг фінансового стану та вжиття своєчасних заходів для його покращення дозволить ПрАТ «ВФ Україна» уникнути неплатоспроможності та забезпечити фінансову стабільність.

3.2. Напрями вдосконалення системи управління платоспроможністю компаній в умовах військового стану

У зв'язку з військовим станом в Україні, компанії стикаються з новими викликами, що вимагають ефективного управління платоспроможністю для забезпечення стабільного функціонування. Для ПрАТ «ВФ Україна» важливо

розробити стратегії, що дозволять зменшити ризики та підтримувати фінансову стабільність у цей складний період. При аналізі статистичних даних підприємства було виявлено значний занепад у 2023 році в порівнянні з 2020-2022 роках, можемо припустити що це відбулося через значні втрати основних засобів через руйнування внаслідок проведення воєнних дій.

Також слід підтримувати рівень власного капіталу, так як 2023 році відбулося його різке зниження. Так, як власний капітал є ключовим показником фінансової стійкості підприємства. Підтримка власного капіталу на достатньому рівні важлива через те, що він забезпечує покриття можливих збитків та непередбачених витрат, що є особливо важливим в умовах нестабільності, спричиненої війною.

Одним з основних напрямків вдосконалення управління платоспроможністю є оптимізація управління грошовими потоками. Для цього необхідно розробити детальні прогнози грошових потоків, щоб визначити майбутні фінансові потреби і уникнути дефіциту коштів. Важливим кроком є вдосконалення процесу інкасації дебіторської заборгованості, що включає застосування додаткових заходів стимулювання клієнтів до своєчасної оплати. Паралельно з цим варто розробити програму скорочення невиробничих витрат та підвищення ефективності витрачання ресурсів [30].

Забезпечення диверсифікації джерел фінансування є ще одним важливим напрямком. Компанія має розглянути можливість залучення коштів через альтернативні джерела фінансування, такі як краудфандинг, державні гранти та міжнародна допомога. Встановлення тісніших зв'язків з банками допоможе отримати вигідніші умови кредитування, включаючи пільгові умови, що можуть бути доступні під час військового стану. Крім того, активна робота над залученням інвестицій від внутрішніх і зовнішніх інвесторів, які зацікавлені у підтримці України, може суттєво зміцнити фінансову базу компанії.

Підвищення ефективності управління активами також відіграє важливу роль у вдосконаленні платоспроможності. Компанія повинна переглянути політику управління запасами для зменшення їх надлишків та збільшення

оборотності, що дозволить вивільнити додаткові кошти. Проведення аудиту активів допоможе виявити і продати ті, що не використовуються ефективно, для збільшення ліквідності. Вкладання коштів у модернізацію основних засобів підвищить їх ефективність і зменшить експлуатаційні витрати.

Зміцнення відносин з постачальниками та клієнтами є ще одним важливим аспектом. Ведення переговорів з постачальниками може допомогти отримати більш вигідні умови оплати, включаючи розстрочку платежів та знижки. Впровадження програм лояльності для клієнтів сприятиме підтримці стабільного обсягу продажів і своєчасній оплаті рахунків. Постійний аналіз ринку та дій конкурентів дозволить вчасно реагувати на зміни та адаптувати свої стратегії.

Вдосконалення фінансового планування та контролю є необхідним для забезпечення платоспроможності. Розробка детальних бюджетів для всіх підрозділів компанії, їх регулярний перегляд і коригування залежно від поточної ситуації забезпечать точність фінансового управління. Впровадження системи суворого контролю витрат, включаючи регулярний моніторинг та аналіз відхилень від бюджету, допоможе уникнути непередбачених витрат. Прозорість і точність фінансової звітності дозволять вчасно приймати управлінські рішення.

Діяльність підприємств має бути спрямована на постійне забезпечення надходження та ефективного використання фінансових ресурсів. Це означає, що важливо забезпечити оптимальний рівень та структуру оборотних активів, мінімізувати витрати на їх фінансування та підтримку, розглядати аспекти управління чистим оборотним капіталом, забезпечувати ліквідність та платоспроможність підприємства, оптимізувати управління запасами та дебіторською заборгованістю, а також грошовими коштами. Постійний дефіцит власних фінансових ресурсів є загальною проблемою для підприємств.

Однією з найважливіших проблем, що стикаються підприємства в умовах воєнного конфлікту, є пошук фінансових ресурсів. Слід зазначити, що звертатися до банківських установ у таких умовах може виявитися малоефективним, оскільки в період стрімкого зниження вартості національної валюти на тлі воєнної обстановки, кредити стають неприйнятними. Тому для розвитку

інвестиційної політики варто розглядати альтернативні джерела фінансування. Наприклад, підприємствам може бути корисно співпрацювати з іншими підприємцями чи інвесторами, а кошти, зібрані спільно, спрямовувати на розвиток нових бізнесів.

Сучасна держава створює сприятливі умови для розвитку підприємництва та бізнесу різних масштабів, особливо в умовах воєнного конфлікту. Уряд впроваджує ряд заходів, спрямованих на підтримку підприємств у важкі періоди. Наприклад, станом на 1 серпня 2022 року підприємства мали можливість отримати фінансову допомогу від іноземних держав та міжнародних організацій на суму 34 мільярди доларів США. Ця фінансова допомога надавалася у формі кредитів, кредитних гарантій та грантів [31].

Сьогодні дедалі важливішими джерелами фінансових ресурсів стають внески фізичних та юридичних осіб, у тому числі членів трудового колективу. У той же час спостерігається зменшення обсягів фінансових ресурсів, які надходять від галузевих структур, скорочення бюджетних субсидій від органів державної влади, а також зростання значення прибутку, амортизаційних відрахувань та позичкових коштів у формуванні фінансових ресурсів підприємств [32].

Військовий стан накладає значні виклики на фінансову стабільність компаній, зокрема ПрАТ «ВФ Україна». Вдосконалення системи управління платоспроможністю має базуватися на комплексному підході, що включає оптимізацію грошових потоків, диверсифікацію джерел фінансування, ефективне управління активами, зміцнення відносин з постачальниками та клієнтами, вдосконалення фінансового планування та використання інноваційних технологій. Ці заходи дозволять підвищити фінансову стійкість компанії і забезпечити її стабільну роботу в умовах невизначеності.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній бакалаврській роботі досліджено теоретико-методичні основи та практичні аспекти оцінки платоспроможності підприємства та розроблено шляхи забезпечення платоспроможності підприємств в умовах військового стану, зокрема, на ПрАТ «ВФ Україна». За результатами проведеного дослідження в кваліфікаційній бакалаврській роботі можна зробити такі висновки та пропозиції:

1. Ліквідність та платоспроможність є фундаментальними аспектами фінансового стану компанії. Ліквідність відображає здатність підприємства оперативно виконувати свої короткострокові зобов'язання, тоді як платоспроможність визначає загальну спроможність компанії погашати свої борги у довгостроковій перспективі. Види ліквідності включають поточну, термінову та абсолютну ліквідність, а платоспроможність поділяється на поточну та перспективну. Розуміння цих категорій є критично важливим для ефективного управління фінансовими ресурсами та забезпечення стійкості бізнесу.

2. Існує декілька методичних підходів до оцінки ліквідності та платоспроможності підприємства, зокрема, аналіз коефіцієнтів, вертикальний та горизонтальний аналізи фінансової звітності, а також використання комплексних моделей оцінки. Коефіцієнти ліквідності (поточний, швидкий, абсолютний) дозволяють оцінити здатність компанії покривати свої короткострокові зобов'язання. Показники платоспроможності (коефіцієнти автономії, фінансового ризику) допомагають визначити фінансову стійкість підприємства. Кожен з методів має свої переваги та обмеження, і вибір підходу залежить від конкретної ситуації та цілей аналізу.

3. В умовах військового стану управління платоспроможністю підприємства набуває особливого значення. Необхідно враховувати підвищені ризики, нестабільність ринків, можливі втрати активів та зміни в законодавчій базі. Ефективна фінансова діагностика в таких умовах вимагає швидкого

реагування та адаптації стратегій управління фінансами, включаючи перегляд політики щодо дебіторської та кредиторської заборгованості, підтримку достатнього рівня ліквідності та залучення додаткових джерел фінансування.

4. ПрАТ «ВФ Україна» є провідною телекомунікаційною компанією в Україні, що надає широкий спектр послуг, включаючи швидкісний інтернет 3G та 4G, фіксований зв'язок та Інтернет речей (IoT). Завдяки рекордним інвестиціям у розмірі понад 34 млрд грн у період з 2015 по 3 квартал 2022 року, компанія забезпечила технологічне лідерство та впровадила нові технологічні рішення, такі як Smart City, аналітика великих даних, фінтех послуги та хмарні сервіси. ПрАТ «ВФ Україна» обслуговує 15,8 млн клієнтів і є частиною NEQSOL Holding з грудня 2019 року.

Фінансові показники компанії свідчать про її стабільність та здатність виконувати свої зобов'язання. Протягом аналізованого періоду компанія демонструвала позитивні грошові потоки від операційної діяльності та здійснювала дострокове погашення кредитів. Керівництво ПрАТ «ВФ Україна» вважає, що компанія має достатній доступ до ліквідності через операційні грошові потоки та кредитні засоби, що дозволяє їй уникати ризику банкрутства та підтримувати безперервну діяльність.

5. Оцінка платоспроможності ПрАТ «ВФ Україна» за традиційним аналізом коефіцієнтів за період 2021-2023 років ПрАТ «ВФ Україна» демонструвала високий рівень платоспроможності та здатності виконувати свої фінансові зобов'язання, незважаючи на певні коливання у фінансових показниках. Аналіз показників ліквідності компанії за 2018-2023 роки показав низький рівень ліквідності у 2018-2019 роках, після чого у 2020-2022 роках спостерігався значний ріст. У 2023 році відбувся спад показників ліквідності, проте, незважаючи на цей спад, інтегральний показник оцінки фінансового стану бенефіціара залишався на високому рівні, класифікуючись у першому класі протягом 2021-2023 років.

6. За період 2019-2023 років ПрАТ «ВФ Україна» відзначилося збільшенням запасів і витрат, що свідчить про зростання операційної діяльності,

але може також вказувати на проблеми з управлінням запасами. Вартість необоротних активів залишалася стабільною, що відображає стабільність довгострокових інвестицій. Незважаючи на зростання власного капіталу до 2022 року, у 2023 році спостерігалось його значне падіння, що може свідчити про фінансові втрати чи виплати. Власний оборотний капітал покращився до позитивних значень у 2020-2022 роках, але знову знизився у 2023 році, що може вказувати на проблеми з ліквідністю. Кредиторська заборгованість залишалася стабільною, свідчаючи про стабільні взаємини з постачальниками. Незважаючи на покращення рівня забезпеченості власними джерелами фінансування у 2020-2023 роках, показник все ще негативний у 2023 році, що вказує на потребу в покращенні фінансової структури. Загалом, фінансова стійкість компанії покращилася з кризового до нормального рівня, але в останньому році спостерігалось певне погіршення.

7. Для підвищення ліквідності та платоспроможності ПрАТ «ВФ Україна» запропоновано кілька заходів, включаючи оптимізацію управління оборотними активами, скорочення дебіторської заборгованості, збільшення обсягів власного капіталу та залучення довгострокових джерел фінансування. Також рекомендується впровадження системи бюджетування та фінансового контролю для покращення фінансового планування та управління грошовими потоками.

8. В умовах військового стану особливо важливо вдосконалити систему управління платоспроможністю, враховуючи підвищені ризики та нестабільність. Рекомендується створення резервних фондів, активне управління ризиками, розробка сценаріїв кризового управління та постійний моніторинг фінансового стану. Також важливо підтримувати партнерські відносини з кредиторами та інвесторами, забезпечуючи їм прозору інформацію про фінансовий стан компанії.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Довгань В. Р. Особливості фінансового аналізу діяльності підприємства під час війни. *Збірник наукових матеріалів міжнародної науково-практичної інтернетконференції*. 2022. С. 55-58. URL: https://elconf.com.ua/wpcontent/uploads/2022/12/Kherson_2022.pdf#page=53 (дата звернення 20.04.2024).
2. Островська О. А., Чермянін А. В. Фінансовий аналіз в умовах воєнного стану. проблеми невизначеності оцінок. Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: *збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції. Мукачево: МДУ*. 2023. С. 138-140. URL: <http://surl.li/mpazm> (дата звернення 20.04.2024).
3. Жук Н. Аналіз фінансового стану як домінантний індикатор фінансової безпеки підприємств. *Вісник економіки*. 2022. Вип. 4. С. 97-112. URL: <https://doi.org/10.35774/visnyk2022.04.097> (дата звернення 20.04.2024).
4. Костенко Ю., Короленко О., Гузь, М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 43. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-77> (дата звернення 20.04.2024).
5. Бегун С. І. Особливості аналізу фінансового стану підприємства в умовах військового стану. *Економічний часопис Волинського національного університету ім. Лесі Українки*. 2022. № 4(32). С. 36-42. URL: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2022-04-36-42> (дата звернення 20.04.2024).
6. Островська О. А., Юркевич О. М. Емпірика діагностики кризового стану в корпоративних фінансах: нові підходи. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2023. №7-8 (266-267). С. 33-40.
7. Дмитренко Д. Концептуальний підхід до формування ефективної системи фінансової діагностики діяльності підприємства. *Економіка та*

суспільство. 2023. Вип.52. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-52-44> (дата звернення 20.04.2024).

8. Кушнір Н. Мельник М. Практичний інструментарій діагностики фінансового стану підприємства. *Економічні науки*. 2023. Випуск 1(101). С. 66-76. URL: <https://doi.org/10.31713/ve120237> (дата звернення 20.04.2024).

9. Олександренко І. В. Діагностика ліквідності та платоспроможності підприємства. *Актуальні проблеми економіки*. 2014. № 6(156). С. 419 -426. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=ape_2014_6_52 (дата звернення 20.04.2024).

10. Власова Н. О., Пічугіна Т. С., Смірнова П. В. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємств роздрібної торгівлі: монографія. Харків: Харк. Держ. Ун-т харчування та торгівлі, 2010. 222 с.

11. Олійник О. О., Роговий С. М. Фінансовий стан підприємства в контексті ліквідності та платоспроможності. *Агросвіт*. 2018. №19. С. 34 -38.

12. Берест М. М. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Харків: ХНЕУ ім. С.Кузнеця, 2017. 164 с.

13. Гудзь О. Є. Діагностика та управління платоспроможністю в аграрних підприємствах. *Сталий розвиток економіки*. 2011. № 7 (10). С. 323 - 326.

14. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. Полтава: Вид-во ПП «Астроя», 2020. 434 с.

15. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: монографія. К.: КНЕУ, 2001. — 387 с.

16. Наказ Про затвердження Порядку проведення оцінки фінансового стану потенційного бенефіціара інвестиційного проекту, реалізація якого передбачається на умовах фінансової самоокупності, а також визначення виду забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок

коштів міжнародних фінансових організацій, обслуговування якої здійснюватиметься за рахунок коштів бенефіціара. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1095-16#n136> (дата звернення 20.04.2024).

17. Поддєрьогін А. М., Білик М. Д., Бабяк Н. Д. Фінансовий менеджмент: підручник / кер.кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. 2-ге вид. перероб. К.: КНЕУ, 2017. 534 с

18. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства. Редакція від 26.10.2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0014665-06> (дата звернення 20.04.2024).

19. Костенко Ю. О., Короленко О. Б., Гузь М. М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. №43 URL: <file:///D:/%D0%97%D0%B0%D0%B3%D1%80%D1%83%D0%B7%D0%BA%D0%B8/1758-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-1691-1-10-20221107.pdf> (дата звернення 20.04.2024)

20. Дослідження стану та потреб бізнесу в умовах війни. URL: <https://business.diia.gov.ua/cases/novini/doslidzenna-stanu-ta-potreb-biznesu-v-umovah-vijni-rezultati-opituvanna-v-grudni-2023-sicni-2024-roku> (дата звернення 20.04.2024).

21. Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік». Київ. 2022. 13 с. URL: <https://itd.rada.gov.ua/billinfo/Bills/pubFile/1527959> (дата звернення 20.04.2024)

22. Окремий звіт про управління ПрАТ «ВФ Україна». 2024. URL: <https://www.vodafone.ua/storage/editor/files/zvit-pro-upravlinnya-prat-vf-ukrayina.pdf> (дата звернення 20.04.2024).

23. Основна інформація про ПрАТ «ВФ Україна». URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/14333937/ (дата звернення 20.04.2024)
24. Тринька Л. Я., Іванчук (Липчанська) О. В. Фінансовий аналіз: навчальний посібник. К. Алерта, 2014. 768 с.
25. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз. Навчальний посібник /Б. Є Грабовецький; Вінниц. нац. техн. ун-т. – Вид. 2-ге, доповн. та переробл. – Вінниця: ВНТУ, 2019. – 84с.
26. Жук Н. Аналітична оцінка рівня фінансової безпеки підприємств. *Світ фінансів*. – 2022. – Вип. 3. – С. 165-176.
27. Азарова А. О., Рузакова О. В. Підходи до формалізації механізму оцінювання фінансового стану підприємства . *Фінанси України*. – 2016. – №12. – С.121-129.
28. Денисенко М. П., Зазимко О. В. Основні аспекти оцінки фінансового стану підприємств . *Агросвіт*. – 2015. – №10. – URL: http://www.agrosvit.info/pdf/10_2015/10.pdf (дата звернення 20.04.2024)
29. Білик М .Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств . *Фінанси України*. – 2015. – № 3. – С.117-128
30. Островська О. А., Юркевич О. М., Жмуд А. П., Колякіна О. М. Фінансова діагностика компаній в умовах військової агресії: проблеми та шляхи вирішення. *Формування ринкових відносин в Україні: збірник наукових праць*. 2024. № 1 (272). С. 87–95. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1931904> (дата звернення 20.04.2024)
31. Зануда А. Бізнес під час війни: яку підтримку запропонував уряд та як виживає бізнес. *BBC*. 2022. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-60757453>. (дата звернення 20.04.2024)
32. Крупка М., Руцишин М. Проблеми та пріоритетні напрями підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами вітчизняних підприємств в умовах воєнного стану. *Фінансова політика, як складова*

економічного розвитку: тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 11–12 квіт. 2023 р.) / відп. ред. І. Я. Чугунов. Київ : Держ. торг.-екон. ун-т, 2023. – 182 с.
URL:

<https://knute.edu.ua/file/MzEyMQ==/3043ab09788d719c6ad51708e587adb2.pdf>

(дата звернення 20.04.2024)

ДОДАТКИ

Додаток А:

Баланс (Звіт про фінансовий стан) ПрАТ «ВФ Україна» за 2019-2023 роки

АКТИВ	Код рядка	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5	6	7
I. Необоротні активи	I					
Нематеріальні активи	1000	8 113 843	8 090 748	7 567 423	6 782 757	7 034 391
первісна вартість	1001	11 889 529	12 921 126	13 053 598	13 301 794	14 186 139
накопичена амортизація	1002	3 775 686	4 830 378	(5 486 175)	(6 519 037)	(7 151 748)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	644 355	572 588			
Основні засоби	1010	11 868 352	12 209 286	11 853 488	11 726 625	13 199 197
первісна вартість	1011	24 048 813	25 637 063	27 475 203	29 144 600	32 172 410
знос	1012	12 180 461	13 427 777	(15 621 715)	(17 417 975)	(18 973 213)
Інвестиційна нерухомість	1015					
Довгострокові біологічні активи	1020					
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі						
інших підприємств	1030			502 516	494 539	1 297 705
інші фінансові інвестиції	1035					
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		903	1 042	383 113	988
Відстрочені податкові активи	1045	525 451	340 537	177 062	141 717	123 525

Продовження додатку А

1	2	3	4	5	6	7
Інші необоротні активи	1090	285 446	246 828	240 586	226 322	232 436
Усього за розділом І	1095	21 437 447	21 460 890	20 342 117	19 410 073	21 888 242
ІІ.Оборотні активи						
Запаси	1100	32 007	29 196	27 991	33 373	65 332
Виробничі запаси	1101	23 104	24 207	22 354	28 852	641 571
Незавершене виробництво	1102					
Готова продукція	1103					
Товари	1104	8 903	4 989	5 637	4 521	1 175
Поточні біологічні активи	1110					
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	570 248	677 056	829 388	2 345 824	1 807 326
Дебіторська заборгованість за розрахунками						
за виданіи авансани	1130	81 900	126 539	175 368	242 491	258 822
за бюджетом	1135	1 879	63 195	146	9 818	1 622
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 854	63 043		9 603	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	4 623	1 501	10 425	20 494	10 746

Продовження додатку А

1	2	3	4	5	6	7
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	16 422				
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	12 832	32 805	22 526	1 085	639
Поточні фінансові інвестиції	1160	435 963	12 167 637	11 875 263	13 086 393	5 060 995
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 285 927	2 670 713	2 539 723	4 775 787	3 401 872
Готівка	1166					
Рахунки в банках	1167	1 159 197	2 630 440	2 502 529	4 730 159	3 320 672
Витрати майбутніх періодів	1170	5 952	21 451	29 235	39 504	87 656
Інші оборотні активи	1190	176 696	125 225	145 119	129 934	183 565
Усього за розділом II	1195	2 624 449	15 915 318	15 617 444	20 684 703	10 878 575
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200					
Баланс	1300	24 061 896	37 376 208	35 959 561	40 094 776	32 766 817

Продовження додатку А.

ПАСИВ	Код рядка	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5	6	7
I. Власний капітал						
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7 817	7 817	7 817	7 817	7 833
Капітал у дооцінках	1405					
Додатковий капітал	1410					
Резервний капітал	1415	1 954	1 954	1 954	1 954	1 954
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	14 090 734	15 405 277	15 834 310	16 899 693	8 615 730
Неоплачений капітал	1425					
Вилучений капітал	1430					
Усього за розділом I	1495	14 100 505	15 415 048	15 844 081	16 909 464	8 625 517
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення						
Відстрочені пояткові зобов'язання	1500					
Довгострокові кредити банків	1510					
інші / довгострокові зобов'язання	1515	3 403 648	16 470 067	14 999 932	17 336 202	17 838 584
Довгострокові забезпечення	1520	286 746	504 399	354 053	366 995	219 126
Цільове Фінансування	1525	1 069	1 012	896	1 715	4 251
Усього за розділом II	1595	3 691 463	16 975 478	15 354 881	17 704 912	18 061 961
III. Поточні зобов'язання і забезпечення						

Продовження додатку А.

1	2	3	4	5	6	7
Короткострокові кредити банків	1600					
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	892 475	1 361 737	1 377 289	1 513 573	1 693 145
товари, роботи, послуги	1615	1 552 352	1 304 965	909 968	1 391 697	1 318 033
розрахунками з бюджетом	1620	225 188	259 025	260 463	159 473	364 865
у тому числі з податку на прибуток	1621			37 740		233 419
розрахунками зі страхування	1625	1 112	1 497	121	3 679	4 856
розрахунками з оплати праці	1630	92 705	72 193	80 822	72 608	72 936
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635 ₁	556 312	562 565	575 172	635 739	634 020
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640			26 300		
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	1 825 384				
Поточні забезпечення	1660	260 906	546 086	569 898	779 857	1 152 569
Доходи майбутніх періодів	1665	828 586	889 642	926 184	898 369	1 133 250

Продовження додатку А.

1	2	3	4	5	6	7
Інші поточні зобов'язання	1690	36 762	51 015	34 382	35 008	49 660
Усього за розділом	1695	6 269 928	4 985 682	4 760 599	5 480 400	6 079 339
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700					
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду						
Баланс	1900	24 061 896	37 376 208	35 959 561	40 094 776	32 766 817

Джерело: складено автором за даними річної фінансової звітності ПрАТ "ВФ Україна"

**Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід) ПрАТ «ВФ
Україна» за 2021-2023 роки**

Стаття	Код рядка	2021	2022	2023
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продуктів (товарів, робіт, послуг)	2000	19 358 959	18 802 655	20 256 622
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(8 478 325)	(7 474 429)	(7 530 373)
Валовий:				
Прибуток	2090	10 880 633	11 328 226	12 735 249
Інші операційні доходи	2120	45 998	948 618	784 635
Адміністративні витрати	2130	(2 601 385)	(2 783 780)	(2 970 387)
Витрати на збут	2150	(1 990 569)	(1 793 366)	(1 996 126)
Очікувані кредитні збитки від фінансових активів	2160	(227 210)	(180 802)	(40 018)
Інші операційні витрати	2180	(44 553)	(947 869)	(184 044)
Фінансовий результат від операційної діяльності				
Прибуток	2190	6062914	6569027	8329309
Збиток	2195			
Дохід від участі в капіталі	2200			
Інші фінансові доходи	2220	46962	163539	238024
Інші доходи	2240	509551	13255	536
Фінансові витрати	2250	(1 710 940)	(1 448 569)	(1 725 527)
Втрати від участі в капіталі	2255	(55 455)	(127 979)	(272 980)
Інші витрати	2270	(1 368)	(3 805 847)	(680 563)
Фінансовий результат до оподаткування				
Прибуток	2290	4851664	1363426	5888799
Витрати з податку на прибуток	2300	(915 631)	(298 043)	(804 459)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305			
Чистий фінансовий результат				
Прибуток	2350	3936033	1065383	5084340
Збиток	2355			

Джерело: складено автором за даними річної фінансової звітності ПрАТ "ВФ Україна"